Jaargang 116. Vrijdag, 20 Maart 1857. No. 34.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

AANBESTEDING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* zijn voornemens, door hunnen GECOMMITTEERDE, bij enkele inschrijving aan te besteden:

Het **onderhouden** van den **WEG** van de ***Oosterhoogebrug*** tot aan den ***Hondtil*** en van ***Oosterhoogebrug*** tot aan den ***Woldtil***, in 2 Perceelen.

De Voorwaarden van Aanbesteding zullen, van heden, ter SECRETARIJ dezer Gemeente ter lezing liggen, terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn aan het BUREAU van FABRIJKAGE op het Raadhuis.

De op zegel geschreven Insehrijvingsbiljetten, ingerigt overeenkomstig de algemeene Voorwaarden, moeten vóór of uiterlijk op **Zaturdag den 21sten Maart 1857** aan het Raadhuis worden bezorgd.

De opening der Biljetten en de provisionele toewijzing aan den laagsten Inschrijver, onder nadere goedkeuring, zal in het openbaar plaats hebben op **Maandag den 23sten Maart 1857**, des voormiddags te tien uur, in een der Vertrekken van het Raadhuis.

GRONINGEN, 11 Maart 1857.

Burgemeester en Wethouders; J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

KIEZERSLIJSTEN.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* brengen, in gevolge art. 10 der Kieswet van den 4den Julij 1850 (*Staatsblad* no. 37), ter algemeene kennis, dat de **LIJSTEN** der **KIEZERS** voor de BENOEMING van een **LID** van de **Tweede Kamer der Staten Generaal**, van **Leden der Provinciale Staten**, en van **Leden van den Gemeenteraad**, op heden zijn vastgesteld, en dat een exemplaar van die Lijsten in de GALERIJ op de eerste verdieping van het Raadhuis is aangeplakt en een ander ter SECRETARIJ dezer Gemeente voor een ieder ter inzage gedurende veertien dagen is nedergelegd, en herinneren voorts aan de belanghebbenden hetgeen omtrent het inbrengen van bezwaren nopens die Lijsten is bepaald bij art. 11 en 12 der aangehaalde wet, luidende als volgt:

Art. 11. Elk inwoner van het Kiesdistrict, of, zoo het verkiezing van den Raad geldt, elk ingezeten der Gemeente, de in art. 1 vermelde vereischten bezittende, is bevoegd tegen de Lijsten bezwaren in te dienen, wanneer daarop:

1) Zijn naam of die van een ander, tegen de bepaling van art. 8, niet of niet behoorlijk voorkomt;

2) De naam van iemand, die, hetzij één of meer der in de Kiezers gevorderde vereischten mist of uitgesloten is, hetzij op de Kiezerslijst eener andere gemeente staat, is gebragt.

Art. 12. De bezwaren worden binnen veertien dagen na de dagteekening der in art. 10 bedoelde kennisgeving bij verzoekschrift, door de noodige bewijsstukken gestaafd, aan den Gemeenteraad ingediend.

De bezwaar- en verzoekschriften zijn, in gevolge art. 36, vrij van zegel.

GRONINGEN, 12 Maart 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* brengen door deze ter kennis van de belanghebbenden, dat op de SECRETARIJ der Gemeente ter **lezing voorligt**, de **LIJST** van de voor het jaar **1857** BEVOEGD ERKENDE **BEOEFENAREN** van de **onderscheidene Takken** der **GENEESKUNST in deze Provincie.**

GRONINGEN, 19 Maart 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

BUREAU VAN POLITIE.

Gevonden en ter **herkenning** gedeponeerd:

1) Eene **Boa** van zoogenoemd petit Gris.

2) Zeven **Lepels** van Compositie; een **Maatstok**, zijnde eene Nederlandsche El; eene partij **Zwarte Koralen** in een bos vereenigd; een bos **Pijpendoppen**; twee **Tonderdoozen** en eenige andere **Voorwerpen**, gevonden in eene Sloot tusschen de Heere- en Apoorten.

De **VOORJAARSVERGADERING der Commissie van Onderwijs** in de Provincie *Groningen*, ter afneming van **RANG-EXAMENS**, zal gehouden worden in het CONCERTHUIS, op WOENSDAG en DONDERDAG den 15den en 16den April, van des morgens te acht uur af. Die zich dan willen laten EXAMINEREN, gelieven hunne Geboorteacte, een Getuigschrift van goed zedelijk gedrag en, zoo zij vroeger een Rang behaald hebben, de Acte daarvan, *franco* in te zenden vóór den 1sten April, aan den Schoolopziener van hun District.

Op DINGSDAG den 14den April, te 10 uur, zal tevens in het CONCERTHUIS het Examen worden afgenomen van hen, die de KWEEKSCHOOL VOOR SCHOOLONDERWIJZERS van het Departement *Groningen* der Maatschappij: *tot Nut van 't Algemeen*, wenschen te bezoeken. Dit Examen is voor allerlei Jongelieden bestemd, die 14 of meer jaren oud dáár wenschen te komen. Een vergelijkend Examen is het tevens voor zulke Jongelieden van het platteland dezer Provincie, die eene der zes Beursen van *f* 100 willen bekomen, door de Provinciale Staten toegestaan. Deze laatsten moeten 18 of meer jaren oud zijn en den derden Schoolonderwijzersrang bezitten; tevens moeten zij een Getuigschrift van den Burgemeester hunner woonplaats inzenden, dat zij zoodanig eene Beurs behoeven, om de School te kunnen bezoeken.

Allen, die dit Examen willen afleggen, moeten mede hun Geboorteacte en een Getuigschrift van goed zedelijk gedrag inzenden, *franko* voor den 1sten April 1857, aan den Schoolopziener van hun District.

GRONINGEN, 14 Maart 1857.

De Secretaris der Commissie van Onderwijs en der Kweekschool:
P. HOFSTEDE DE GROOT.

RAADSVERGADERING,

Zaturdag den 21sten Maart 1857, 's voormiddags te 12 uur.

NIEUWSTIJDINGEN.

NOORD-AMERIKA.

In het huis der vertegenwoordigers is weder een echt Amerikaansch tooneel tusschen den afgevaardigde *Wright*, uit Tennessee, en den afgevaardigde *Sherman*, uit Ohio, voorgevallen. Terwijl de eerste zich met een lid van het congres, die naast *Sherman* zat, onderhield, wierp *Sherman* hem eene handvol ouwels in het gezigt, waarna *Wright* zich op zijnen aanvaller wierp om hem af te ranselen. Hij werd daarin echter door de tusschenkomst van andere vertegenwoordigers verhinderd. Men gelooft dat een tweegevecht er het gevolg van zal zijn. *Sherman* voert ter verdediging van zijn gedrag aan, dat *Wright* hem onbeschaamd heeft aangezien, terwijl deze ontkent voornemens te zijn geweest *Sherman* te beleedigen.

— Dr. *Rae*, de bekende reiziger in de Poolstreken en een waardig navolger van den nu overleden dr. *Kane*, laat, door bijdragen van belangstellende vrienden ondersteund, te Kingston in Canada een schoonerschip bouwen, dat in de maand Mei gereed moet zijn en bestemd is om eerst naar Quebec, vervolgens naar de Poolstreken te stevenen, ten einde nogmaals eene poging te doen om sir *J. Franklin* en zijne togtgenooten, hetzij levend of dood, op te sporen. Dr. *Rae* zal den togt besturen en een aantal onverschrokken mannen heeft zich verbonden om hem te vergezellen.

CHINA.

Partikuliere brieven van Hongkong melden, dat de bakker te Hongkong, welke aan het hoofd der zamenzwering tot vergiftiging der Europeërs stond, met drie medepligtigen van zijne misdaad overtuigd en gefusilleerd geworden is. Dit afschrikkend voorbeeld zou diepen indruk op de Chinesche bevolking te Hongkong gemaakt hebben.

— De opium neemt tegenwoordig zulk eene belangrijke plaats in den Indischen en Chineschen handel in, dat eenige bijzonderheden nopens hare productie niet van belang ontbloot zijn.

De gewoonte, om zich met den rook van opium te bedwelmen, vindt ongetwijfeld haren oorsprong in eene aloude hebbelijkheid onder de volkeren aan gene zijde van den Ganges; doch het is sedert 20 jaren, dat zij eene waarlijk schrikbarende hoogte bereikt heeft. Zoo bragt b. v. Bengalen in 1844 niet meer dan 15,104 kisten voort, terwijl het in 1855 81,007 kisten geproduceerd heeft. Een Indisch dagblad deelt mede, dat 48,319 kisten, in 1854 in openbaren verkoop gebragt, 3,672,753 p. sterl. (ruim 44 millioen gulden) opbragten. De prijs, die de Indische regering aan den landbouwer voor de opium betaalt, is omstreeks 290 gulden per kist, welke prijs ten gevolge der daarop vallende onkosten voor haar met 70 gulden wordt verhoogd. De zuivere voordeelen op de bovengenoemde hoeveelheid verkochte opium bedroegen derhalve 27 millioen gulden. De kist opium weegt omstreeks 140 pond. Wanneer men nu de opbrengst van Bombay op 28,000 kisten en die van Calcutta op 54,000 kisten schat, dan verkrijgt men eene hoeveelheid van 82,000,000, alleen voortvloeijende uit die twee presidentschappen. Buitendien wordt ook op de plaats zelve eene aanzienlijke hoeveelheid opium verbruikt.

In 1817 werden uit Indië niet meer dan 3210 kisten in China ingevoerd; in 1827 bedroeg de hoeveelheid 9969 kisten; tien jaren later ontving China 40,000 kisten en in 1856 182,000 kisten. Ongelukkig is het geen tak van handel, waarover de menschenvriend reden heeft zich te verheugen. De uitwerking der opium verdierlijkt nog meer dan de onmatig gebruikte sterke drank. Zij verlamt langzamerhand de krachten en maakt hare ongelukkige slagtoffers onbekwaam tot arbeid en denken.

Daar de Chinesche wetten den invoer van en den handel in opium verbieden, moet natuurlijk die uitgebreide tak van handel al smokkelende gedreven worden. Het zijn gewoonlijk snelzeilende vaartuigen, die gebezigd worden tot het vervoer dier waar; zij werpen het anker in de eene of andere verwijderde baai, waar alsdan visschers en smokkelaars komen om zich tegen contante betaling van dit vergif te voorzien. In den staat van wanbestuur, waarin zich tegenwoordig het Hemelsche rijk bevindt, zal de regering, onmagtig om den smokkelhandel te keer te gaan, vroeg of laat den vrijen invoer der opium, alsmede van hare cultuur, moeten toelaten, waartoe de grond zelf voor een groot deel zeer geschikt is. Dan is het zeer wel mogelijk, dat de uitvoer van dat artikel uit Indië, wel verre van eene groote uitbreiding te erlangen, begint op te houden, ten gevolge van de onmogelijkheid om met de binnenlandsche productie te concurreren, en dat de Oostindische compagnie genoodzaakt zal worden om tot andere middelen de toevlugt te nemen, ten einde het deficit in hare financiën te dekken.

Buitendien voert Bengalen omstreeks 5- à 6000 kisten jaarlijks naar de Nederlandsche bezittingen in Oostindië uit; 2000 kisten worden tegenwoordig naar de koloniën van Straat Sunda verzonden, waar een aantal Chinezen gevestigd zijn, terwijl Siam en Cochin-China bijna evenveel verbruiken. Het is waarschijnlijk, dat sedert eenige jaren 12,000 à 13,000 kisten verbruikt worden door de volkeren aan gene zijde van den Ganges, met uitzondering van China.

PERZIE.

De dagbladen deelen thans het door Engeland en Perzië geteekende vredes-verdrag in zijn geheel mede. Hetzelve bestaat uit vijftien artikelen. De hoofdbepalingen zijn, dat, onverwijld na de ratificatie, het wederzijdsche door de Perzische en Engelsche troepen bezette grondgebied zal worden ontruimd; — dat de onafhankelijkheid van Herat en Afghanistan door Perzië wordt erkend, welke laatste mogendheid zich verbindt om zich niet meer te mengen in de aangelegenheden dezer landstreken. Perzië zal voorts gehouden zijn om, bij het ontstaan van verwikkelingen met die gewesten, de goede diensten van Engeland in te roepen. Het zal echter steeds de bevoegdheid hebben om, ingeval het Perzische grondgebied mogt worden geschonden door de bevolking van Herat, of van Afghanistan, den aanval gewapenderhand af te slaan, onder voorbehoud altijd, dat de Perzische troepen zullen terugtrekken terstond nadat de verlangde voldoening zal zijn verkregen.

De Britsche consulaire agenten en onderdanen zullen in Perzië op den voet der meest begunstigde natiën worden behandeld. — Wat voorts het herstel aangaat van den heer *Murray* in de vroeger door hem bekleede diplomatieke waardigheid te Teheran, zoo houdt het verdrag in, dat de ontvangst van dien Britschen vertegenwoordiger bij een afzonderlijk tractaat, 't welk te gelijk met de hoofd-overeenkomst moet zijn geteekend, zal worden geregeld. In die overeenkomst komt de zeer vreemde uitdrukking voor van *apologie*, ten aanzien van den heer *Murray;* 't welk, naar men meent, niet anders kan beteekenen dan verontschuldiging, of het vragen van *verschooning* door de Perzische regering aan den Britschen gezant.

TURKIJE.

Uit Konstantinopel wordt geschreven, dat men daar en in de provinciën nog nooit zooveel aan bals en maskerades heeft besteed als dit jaar. Deze op zich zelve weinig belangrijke mededeeling verdient intusschen opmerking om de bijomstandigheden. Wat de bals betreft, zoo mag het oude Stamboul daarin aan de groote steden van het beschaafd Europa tot voorbeeld strekken. Veelal toch wordt daar aan een bal een liefdadig doel verbonden door eene entrée ten voordeele der armen te laten betalen. Zoo heeft het jongste bal voor de armen in den schouwburg een half millioen piasters opgebragt. Maar treuriger is het met de maskerades in Konstantinopel gesteld. Men schrijft toch, dat in den nacht van het laatste Grieksche gemaskerde bal op de straten een aantal lijken in balkleederen zijn gevonden, welke door den dolk gevallen waren! Dergelijke feiten zijn beter dan lange redeneringen in staat om eenig denkbeeld te bekomen van het leven in die half barbaarsche en half beschaafde stad.

— Dezer dagen werd verzekerd, dat de Porte aan de strooptogten der Montenegrijnen een einde wilde maken door aan hun verlangen toe te geven en hun eene uitgestrektheid gronds met eene haven aan zee toe te staan. Tot nu toe is evenwel dit berigt nog niet bevestigd en doen integendeel onderscheidene omstandigheden vermoeden, dat de Porte minder dan ooit geneigd is om aan prins *Daniëlo* eenige concessiën te doen. De strooptogten welke de Montenegrijnen in den laatsten tijd weder in het Turksche gebied hebben gedaan, geven overigens wel redenen aan de Porte om dit besluit te nemen. *Daniëlo* heeft dan ook, zeker met het oog op die laatste voorvallen en berekenende, dat hij op de ondersteuning van Oostenrijk en Rusland niet meer kan rekenen, zich tot Keizer *Napoleon* gewend, bij wien hij l.l. Maandag in een bijzonder gehoor is toegelaten. Van den uitslag dezer receptie is nog niets bekend, ofschoon vrij algemeen wordt voorspeld, dat de Keizer zich niet al te zeer voor het land der zwarte bergen tegenover den wettigen souverein in de bres zal stellen.

— De zaak der Donau-vorstendommen schijnt door de verandering van de staatkunde van Engeland weder een ander voorkomen te verkrijgen. Naar men van eene goed onderrigte zijde verzekert, moet het Oostenrijksche kabinet niet meer zoo zeker zien, als dit tot dusver het geval was, van den bijstand van Engeland ten aanzien van de zaak der vereeniging. Het Fransche kabinet moet zich met volharding beijveren, om het Engelsche kabinet tot deelneming aan het verbond, hetwelk de vereeniging van Moldavië en Walachije wil doorzetten, over te halen. Om Engeland hiervoor meer geneigd te maken, moet men te Parijs tot concessiën aan de Engelsche regering, wat de buiten-Europesche staatkunde betreft, besloten hebben. Kortom, men is te Weenen beducht, dat, wat de vereenigingskwestie aangaat, Engeland tot de Fransch-Russische zijde zal overloopen. Om zoo mogelijk deze gebeurtenis af te wenden, is de Oostenrijksche gezant aan het hof van St. James, graaf *Apponyi*, den 11den dezer van Weenen naar Londen teruggekeerd, zonder de ophanden zijnde terugkomst van het Keizerlijk paar af te wachten.

ITALIE.

De Sardinische kamer van afgevaardigden heeft, gelijk reeds per telegraaf is berigt, aan de regering een buitengewoon crediet toegestaan van vijf millioen tot het aanleggen van vestingwerken te Alessandria, en wel met de buitengewoon groote meerderheid van 106 tegen 14 stemmen. Men wil hierin eene vijandelijke demonstratie tegen Oostenrijk zien.

De kamer heeft zich ook vereenigd met een voorstel der regering, om de wetsbepalingen tot vaststelling van het maximum van den interest, die van geldleeningen, voorschotten enz. geheven mag worden, af te schaffen. Hierdoor zullen alzoo de straffen op den woeker vervallen.

SPANJE.

Uit eene zekere bron wordt gemeld, dat het, in strijd met de berigten van ministeriële organen, tot dusver nog tot geene schikking tusschen Rome en Spanje gekomen is en dat het Pauselijke hof van zijne vordering, om alle verkoopen van geestelijke goederen in Spanje sedert 1854 voor nietig te verklaren, tot op dit oogenblik nog niet heeft afgezien. Om de bestaande moeijelijkheden uit den weg te ruimen, is de heer *Mon* naar Rome gezonden, en dit is de reden, dat nog altijd geen nuntius naar Spanje gekomen en het geregeld diplomatiek verkeer tusschen Rome en Madrid tot dusver nog niet hersteld is.

— Den 12den dezer is de zaak van generaal *Prim*, graaf van Reuss, beschuldigd van insubordinatie, voor den krijgsraad van generaals te Madrid behandeld geworden. Het openbaar ministerie werd waargenomen door den brigadier *Reyna*, die in de openbaarmaking van den bekenden brief van generaal *Prim* eene groote schennis der militaire discipline zag, en eischte dat de beklaagde zou worden vervallen verklaard van al zijne rangen en waardigheden, afgevoerd van de lijst der officieren en tot een jaar vestingstraf veroordeeld.

Generaal *Zabala*, oud-minister van buitenlandsche zaken, verdedigde den beklaagde in een schitterend pleidooi, waarin werd betoogd dat eene veroordeeling in dit geval eene onregtvaardigheid zou zijn, aangezien er geen verbod bestaat voor de hoofdofficieren zich met staatsaangelegenheden in te laten. De uitspraak is nog niet bekend.

DUITSCHLAND.

Dezer dagen wordt in de Duitsche nieuwsbladen het besluit van het hof van Rome om al de werken van den Oostenrijkschen godgeleerde *Günther*, als gevaarlijk voor het regtzinnig geloof, op den index te brengen en dienvolgens de lezing daarvan te verbieden, nog al besproken.

Dit besluit baart opzien, omdat de denkbeelden, door dien schrijver ontwikkeld en toegelicht, in 't algemeen bij de R.-K. geestelijkheid in Duitschland, en daaronder bij verscheidene prelaten, veel bijval hadden gevonden. Zijn doel was om de wijsbegeerte dienstbaar te maken tot de erkenning van de waarheid der kerkleer.

Velen hadden zich voorgesteld, dat, indien dergelijk beginsel eenmaal aan het oordeel van Rome werd onderworpen, het daar bezwaarlijk zoude worden goedgekeurd, en deze hebben zich daarin dan ook niet bedrogen. Aldaar ter stede heeft men begrepen, dat, op deze wijze, aan de wijsbegeerte eene vrijheid van onderzoek ten aanzien der kerkelijke leerstukken zoude worden toegekend, die niet kan worden geduld.

— Den 11den Maart heeft men te Weimar den dag gevierd, waarop voor 100 jaren, dus op den 11den Maart 1757, bij een besluit van den hertog *Ernst August Konstantijn* »het zaaijen en kweeken van aardappelen als een voor het levensonderhoud en voor veelsoortig ander gebruik hoogst noodige en nuttige vrucht" wordt aanbevolen. In dit besluit werd tegelijkertijd bepaald, dat hij die in het tegenwoordige jaar (1757) de meeste aardappelen, vooral van de witte soort, verbouwd heeft en dit door officiële getuigschriften kan bewijzen, eene belooning van 40 thalers, de daarop volgende aardappelplanters 30, 20 en 10 thalers zullen ontvangen.

GROOT-BRITTANJE.

In het Hoogerhuis heeft graaf *Derby* Maandag eene redevoering uitgesproken, in welke hij het door de regering genomen besluit tot het ontbinden van het Parlement en het doen van een beroep op de natie, ten ernstigste gispte. Daarna wijdde hij over den financiëlen toestand uit, beweerde dat Engeland ten jare 1860 een tekort zal hebben, indien de inkomsten-belasting niet behouden blijft, welke belasting het Parlement van 1853 echter stellig beloofd had in dat jaar te zullen afschaffen. Hij raadde de regering aan eene vreedzame houding tegenover vreemde natiën aan te nemen, en verstandige bezuinigingen in de uitgaven voor de militaire etablissementen in te voeren, door die in overeenstemming met den tijd dien wij beleven te brengen, en besloot zijne rede met zich krachtig tegen de door lord *Palmerston* aangenomene buitenlandsche staatkunde te verzetten. — In den loop der verdere beraadslagingen heeft lord *Granville* de staatkunde der regering verdedigd en aan de vergadering medegedeeld dat de regering voornemens was verschillende voorstellen, onder anderen op de hervorming van het kiesstelsel betrekkelijk, aan de goedkeuring van het nieuwe Parlement te onderwerpen.

— De aanstaande verkiezingen veroorzaken steeds groote drukte. De voornaamste financiërs der hoofdstad brengen en ontvangen talrijke bezoeken, wonen openbare bijeenkomsten bij en hebben zoovele bemoeijingen ten behoeve der kandidaten, wier zegepraal zij verzekeren willen, dat hun ter naauwernood de tijd voor hunne gewone bezigheden overblijft. Het zou nog zeer moeijelijk vallen den waarschijnlijken uitslag der verkiezingen voor het nieuwe Parlement te voorspellen, ofschoon het zeker is, dat de »zaamgezworenen", zoo als de dagbladen van lord *Palmerston* de parlementsleden noemen, die voor de motie van den heer *Cobden* gestemd hebben, grootere kansen behouden dan aanvankelijk vermoed was. De geestdrift voor lord *Palmerston*, door het besluit tot ontbinding van het Parlement, onder de menigte, die steeds geneigd is krachtige besluiten toe te juichen, in den beginne ontstaan, begint reeds merkelijk te bekoelen. Ook zal het dien eersten minister sterk benadeelen, dat de liberale partij, ten deele althans, zich met de oppositie tegen hem heeft vereenigd.

— Lord *Granville* en de hertog *van Norfolk* zijn door de koningin met de orde van den Kousenband vereerd.

— De keuze van lord *Elgin* tot buitengewoon gezant voor China vindt algemeen bijval. Algemeen toch is het bekend hoe hij in Canada, dat door partijschappen en kuiperijen verdeeld en kwijnende gebleven was, een stelsel van zelfbestuur heeft ingevoerd, hetwelk die volkplanting tot eene parel der Britsche kroon gemaakt heeft, en hoe hij het ook geweest is die het op wederkeerigheid gegrond handelsverdrag tusschen Engelsch Amerika en de Vereenigde Staten tot stand bragt. Aan uitgestrekte kunde en geduld paart lord *Elgin* eene verwonderlijke gemakkelijkheid om zich naar de gewoonte dergenen met welke hij onderhandelt te voegen.

Hij zal, gelijk door den minister van oorlog in de zitting van het Hoogerhuis van den 12den dezer medegedeeld is, trachten in China door onderhandelingen zijn doel te bereiken, en eerst, wanneer hij daarin niet slaagt, dwangmaatregelen tegen Canton nemen, bepaaldelijk door aan die stad den toevoer van levensmiddelen af te snijden.

Lord *Elgin* zal op zijne reis naar China vergezeld worden van een detachement van vier compagniën artillerie van Woolwich, 1000 zeesoldaten, 100 geniesoldaten, een treinbataljon en 100 officieren van gezondheid. Onder weg zal deze magt versterkt worden door twee brigades infanterie, die op het eiland Mauritius zullen worden aan boord genomen, en door vijf regementen die van Indië naar Hong-Kong zijn vertrokken. Het opperbevel over die troepen zal worden opgedragen aan generaal-majoor *Ashburnham*, die in Indië gedurende langen tijd het kommando voerde.

FRANKRIJK.

Bij eene wet van den 17den Julij 1856 is de Keizer gemagtigd om »aan de ministers en hooge staatsdienaren van het keizerrijk, aan hunne weduwen en kinderen, aan de weduwen en kinderen van de maarschalken en admiralen een pensioen van hoogstens 20,000 francs te verleenen, wanneer die staatsdienaren door den lande bewezene diensten van uitstekend gewigt eene buitengewone belooning zullen hebben verdiend en in geval de ontoereikendheid van hun vermogen dat pensioen tot eene behoefte maakt."

Van deze bevoegdheid heeft de Keizer thans voor de eerste maal gebruik gemaakt, door bij een besluit van den 12den dezer aan de weduwe van den heer *de Martignac* een buitengewoon pensioen van 6000 francs toe te leggen.

De heer *de Martignac* is minister van binnenlandsche zaken in de laatste jaren der regering van Koning *Karel X* geweest; hij stond aan het hoofd van het gematigd liberale kabinet, hetwelk eene laatste maar vruchtelooze poging deed om de restauratie op den weg der reactie tot staan te brengen en om den oudsten tak der Bourbons-familie voor den val te behoeden.

Dit verrassende besluit van den Keizer heeft bij de gematigde lieden van elke denkwijze in Frankrijk veel bijval gevonden.

— De regering heeft aan den staatsraad de beslissing opgedragen over de vraag, of de bisschop van Moulins bevoegd was, verscheiden geestelijken in hunne bediening te schorsen. De minister van eeredienst heeft dit ter kennis van den bisschop gebragt, die terstond daarop antwoordde, dat hij de bevoegdheid van den staatsraad niet erkende. De Pauselijke nuntius bij ons hof zou aan graaf *Walewski* hebben verklaard, dat de houding der Fransche regering in deze zaak te Rome groot misnoegen verwekt.

— De predikatiën van pater *Ventura* op de Tuilleriën beginnen algemeen de aandacht te trekken om de stoutmoedigheid, waarmede hij, zonder aanzien des persoons, zijne meening uitspreekt. De kanselredenaar vraagt er niet naar of de woorden, die hij uit, en de toepassingen, die hij maakt, misschien minder aangenaam kunnen klinken in de hoflucht, die hem omgeeft, maar zegt duidelijk en bijna op den man af, wat hem wordt ingegeven.

Zijne derde rede, Zondag wederom in bijzijn van den Keizer en de Keizerin en de hoogste staatsambtenaren gehouden, heeft nog meer indruk gemaakt dan de vorige. Hij had tot tekst gekozen *Lucas* XI, vers 27 en 28. Pater *Ventura* nam daaruit aanleiding om te bewijzen, dat, indien de betrachting van Gods woord aan Jezus gewigtiger scheen dan de geboorte van een Zaligmaker, dat woord des te eerder door de souvereinen en hunne gouvernementen moet gehoorzaamd en gevolgd worden.

»Een souverein," zeide hij, »die niet op godsdienst steunt, loopt gevaar van verbrijzeld te worden. De godsdienst alleen kan hem beschermen tegen zijn woedende tegenstanders en de maatschappelijke gevaren. Zelfs de koning van de goddeloosheid, *Voltaire*, heeft gezegd: »God beware mij voor een despoot zonder godsdienst: niets kan hem beletten mij in een mortier fijn te stampen."

Pater *Ventura* gaf vervolgens eene niet zeer behagelijke schilderij van de tegenwoordige gesteldheid in Frankrijk. Hij sprak over de door onwettige middelen verkregen vermogens, de bedriegelijke bankroeten, de schandelijke processen, het spel, de berooving en de hebzucht, die zich meester maken van alle klassen der maatschappij. Hij leidde er uit af, dat de godsdienst alleen de kwade gevolgen kan onschadelijk maken, die onvermijdelijk uit dien toestand moeten geboren worden. De godsdienst alleen kan het evenwigt schenken tegen die maatschappelijke kankers.

Op dit punt gekomen stuitte de pater op een bezwaar. »Moet de regering, zoo vroeg hij, alle godsdiensten verdragen? Ongetwijfeld, want de godsdienstige verdraagzaamheid is gewoonte geworden, zij is in de zeden en de wetten geworteld, en verre zij het van mij om die te bestrijden of te vragen dat zij op zijde worde gesteld. Maar er is onderscheid tusschen verdraagzaamheid en bescherming; op de laatste heeft alleen de Katholijke godsdienst regt, want zij is alleen de geopenbaarde godsdienst, de godsdienst van den vooruitgang, van het behoud, van het gezag en van de vrijheid."

Deze laatste beschouwing van den R.-Katholijken geestelijke werd nu nader door hem ontwikkeld en wel op zulk eene wijze, dat het gelaat van den heer *Veuillot*, den hoofdredacteur van den ultramontaanschen *Univers*, straalde van vergenoegen (gelijk de correspondent van de *Ind. Belge* opgeeft om de algemeene kleur van dit gedeelte der predikatie te karakteriseren). Hij gaf daarin te kennen, dat het jammerlijk was, dat onder eene regering, waaronder de vrijheid van drukpers is aan banden gelegd, als het staatkundige aangelegenheden geldt, diezelfde pers ongestoorde vrijheid geniet, wanneer het aanvallen tegen de Kerk betreft.

»Ik heb, zoo was het slot der predikatie tot den Keizer in persoon gerigt, »ik heb u geen raad te geven, maar als Evangeliedienaar heb ik u de waarheid te verkondigen, en ik vrees niet u te zeggen, Sire! dat zulk eene politiek in staat is het krachtigste en magtigste rijk te doen instorten. Twijfel er overigens niet aan, het schijnbaar zorgelooze volk zal, als men er niet voor waakt, weldra in opstand komen tegen eene regering, die zich weinig bekommert om hetgeen de gemoederen het kostbaarste en het dierbaarste in het leven bezitten."

Dit was de korte inhoud der predikatie van pater *Ventura*. Menig ambtenaar wist niet regt welke houding aan te nemen, tegenover den prediker, die zooveel gebruik maakte van persoonlijke zinspelingen en regtstreeksche aanvallen. De Keizer hoorde zwijgend toe. Hij schijnt besloten om der stoutmoedige taal van den prediker alle vrijheid te laten. Het is zoo goed als zeker dat pater *Ventura* zijn predikatiën zal voortzetten.

— Uit Lyon wordt gemeld, dat zich op het plein Bellecour eene groote menigte volks verzameld had om een priester te zien, die vergezeld van eenige andere geestelijken, aldaar was verschenen, en de opmerkzaamheid had tot zich getrokken door den staat van verminking, waarin hij verkeerde. Deze priester was voor drie jaren met vier andere missionarissen naar Penang Kiou, in China, vertrokken om aldaar het Evangelie te verkondigen. Zijne vier reisgenooten had men onthoofd, terwijl men hem reeds den neus, de ooren en de handen had afgesneden, om hem daarna insgelijks ter dood te brengen, toen hij juist door Engelsche zeelieden bevrijd werd.

— Door de Fransche akademie van wetenschappen was eene commissie benoemd om het plan van den heer *de Lesseps* tot doorgraving der landengte van Suez te onderzoeken. Zij heeft hetzelve in haar rapport volkomen goedgekeurd en verre verkieslijk boven het plan der Euphraat-spoorwegmaatschappij verklaard.

— Den 12den dezer is te Epernay een moorddadige aanslag beproefd op het leven van den heer *Bazire*, den voorzitter van de regtbank daar ter stede. Op de markt is deze magistraatspersoon staande gehouden door eene vrouw, die plotseling een pistool van onder haar omslagdoek te voorschijn haalde en het op hem loste. De heer *Bazire* is door dat schot echter niet getroffen. Hij heeft haastig willen wijken, doch de weg werd hem versperd door een manspersoon, die hem tegenhield en mede een pistoolschot op hem loste, waardoor hij, niettegenstaande hij snel had gebukt, aan het achterhoofd is getroffen. De man en de vrouw hebben zich daarop verwijderd en zich in hun woonhuis opgesloten. De politiebedienden hebben de deur moeten openbreken, terwijl de beide bewoners een aantal schoten op hen losten. Verscheidene agenten zijn daardoor gewond en een zelfs doodelijk in den onderbuik.

De misdadigers zijn echtelieden, *Boquet* genaamd. Zij zijn meermalen in handen der justitie geweest, en verklaren zich op hunne regters te hebben willen wreken. Zij beklagen zich, dat zij niet al hunne regters om hals hebben kunnen brengen, en vestigen in dat opzigt hunne hoop op hunnen zoon, zoodra deze den dwangarbeid, tot welken hij is veroordeeld, zal hebben volbragt.

— Er is een verslag van den tabaksverbouw en den tabakshandel in Frankrijk over 1855 uitgegeven. De laatste is, zoo als men weet, een monopolie van de regering, en het blijkt uit het verslag, dat die tegenwoordig een der aanzienlijkste bronnen der inkomsten van den staat uitmaakt. In den loop van het jaar 1855 heeft de regering 15½ millioen kilo Fransche tabak aangekocht tegen den middelbaren prijs van 76 francs, ruim 4 millioen kilo anderen Europeschen tabak tegen 103 fr. en ongeveer 20 millioen kilo Amerikaanschen tabak tegen 105 fr., te zamen met de andere soorten 39,521,462 kilo, kostende 41 millioen francs, hetwelk nagenoeg 1 fr. 3 centimes per kilo is.

De fabricatie heeft in 1855 gekost 7,650,149 fr. of 30 fr. per 100 kilo; de aflevering aan transportkosten 2½ mill. fr., zoodat de geheele uitgaaf der regering heeft bedragen 53,746,300 fr. Daarmede heeft zij in 1855 gewonnen eene som van 113,816,583 fr. Het verbruik is sedert 1830 aanmerkelijk toegenomen. In dat jaar bedroeg het 11,154,911 kilo en in 1855 23,657,511 kilo. Men kan de toeneming op 1 millioen kilo per jaar begrooten, ofschoon de bevolking stationair is gebleven.

— De dagbladen melden, dat het oude huis der St. Jansridders te Jeruzalem aan Frankrijk zal teruggegeven worden. De bouwvallen van dit huis, waarin de beroemde orde der St. Jans-ridders is ontstaan, zijn nog voor een gedeelte in wezen en bevatten belangrijke herinneringen voor de Fransche natie. De geschiedschrijvers van den tijd van *Karel den Groote* melden, dat deze Koning een luisterrijk gezantschap aan den Khalif *Haroen al Raschid* had gezonden en van hem, onder andere gunsten, den afstand verkreeg van de plaats, die sedert met den naam van de Latijnsche H. Maria bekleed werd. Later behoorde deze inrigting tot het huis van de Malteser ridders. De Grieken van Jeruzalem doen al het mogelijke, om te verhinderen, dat deze afstand aan Frankrijk zijn beslag krijge. De Porte heeft nog niet beslist.

— In ons vorig nommer is, naar aanleiding der gebeurtenissen in China, over Frankrijks medewerking gesproken. Dit punt wordt door de *Pays*, een ministerieel blad, nader toegelicht.

»Wil men de Chinesche aangelegenheid, zegt dat blad, in het regte licht beschouwen, dan onderscheide men het verledene en de toekomst; de beoordeeling van het verledene behoort aan de geschiedenis; maar de mogendheden, wier handelsbelangen door de tegenwoordige gesteldheid der zaken in China afbreuk lijden, moeten voor de toekomst zorgen. Met dat doel moeten Frankrijk en Engeland, naar verzekerd wordt, dezer dagen onderling openhartig overleg gehouden en eene op goede trouw steunende afspraak gemaakt hebben. De admiraal *Seymour* ontvangt uit Engeland belangrijke versterkingen, en zal eerlang eene zeer aanmerkelijke zeemagt onder zijn bevel hebben. Frankrijk heeft, met het oog op de aanstaande krijgsbedrijven, het eskader van den admiraal *Guérin* in de Chinesche wateren gehouden, en de scheepsdivisie, welke onder het bevel van den schout-bij-nacht *Rigault de Genouilly* uit de Fransche havens vertrokken is, moet zich aan dat eskader aansluiten.

»Frankrijk brengt alzoo zijne krijgsmagt in China op een ontzagwekkenden voet: de beide vlootvoogden zullen stoomfregatten en stoomkorvetten tot hunne beschikking hebben, alsmede kanonneerbooten, welke bij aanvallen op de kust en bij het opvaren van rivieren van zoo veel dienst kunnen zijn.

»Door de doelmatige aanwending van de strijdmiddelen der beide natiën zullen de Chinesche overheden ongetwijfeld gedrongen worden tot eene schikking, waardoor niet alleen de staat van oorlog ophoudt, maar de zaken ook op een beteren voet dan vroeger gebragt worden.

»Terwijl het Engelsche gouvernement troepen naar China inscheept, zendt het ook bijzondere commissarissen derwaarts tot het aanknoopen en voeren van nieuwe onderhandelingen, die des te meer kans van slagen zullen hebben, daar de onderhandelaars over ontzagwekkende strijdmiddelen kunnen beschikken, en daar de Chinezen zullen moeten begrijpen, dat het voortzetten der vijandelijkheden hun niets zou kunnen baten."

BELGIE.

Koning *Leopold* heeft bij een besluit van den 11den dezer magtiging verleend tot het oprigten eener naamlooze vennootschap, onder den naam van »Antwerpensche maatschappij voor handel en nijverheid." Zij is voor een tijdvak van twintig jaren aangegaan, met een kapitaal van tien millioen francs, verdeeld in 20,000 aandeelen van 500 fr. ieder, van welk getal vooreerst slechts de helft uitgegeven wordt.

Volgens de inlichtingen, door den minister van buitenlandsche zaken in de kamer van volksvertegenwoordigers omtrent deze maatschappij gegeven, heeft zij niets gemeens met een *crédit mobilier* of eene vereeniging tot het voorschieten van gelden op roerende goederen. De nieuwe maatschappij, reeds sedert lang in België gewenscht, is bestemd om, zonder eenigerhande ondersteuning van wege het gouvernement, als maatschappij van uitvoerhandel te dienen.

NEDERLAND.

'S GRAVENHAGE, 18 Maart.

Z. M. heeft bij besluit van den 15den dezer aan *Maria Schaap* gratie verleend van de straf des doods, waartoe zij, bij arrest van het prov. geregtshof in Gelderland, van den 4den Nov., is veroordeeld ter zake van poging tot vergiftiging harer stiefdochter, en die straf verwisseld in eene tuchthuisstraf voor den tijd van twintig achtereenvolgende jaren.

— Z. M. heeft het departement van oorlog gemagtigd, om de miliciens der ligting van 1856, die bij de verschillende corpsen van het leger in reserve zijn gesteld, tegen den 1sten April aanstaande in werkelijke dienst op te roepen, ten einde gekleed en in den wapenhandel geoefend te worden; en wel die, welke tot het wapen der kavallerie en de regementen veld- en rijdende artillerie behooren, in het algemeen voor den tijd van één jaar en die welke bij het wapen der infanterie, de drie regementen vesting-artillerie, het corps pontonniers en het bataljon mineurs en sappeurs zijn ingedeeld, voor den tijd van zes maanden.

— Uit eene opgave van het departement van financiën, betreffende de opbrengst van de rijks-middelen (hoofdsom en opcenten) gedurende de eerste *twee* maanden van dit jaar, blijkt, dat deze heeft bedragen ƒ 8,492,860, terwijl de opbrengst van de genoemde middelen, gedurende gelijk tijdsverloop van het voorgaande jaar 1856, is geweest van ƒ 8,697,789.

De middelen, die *minder* hebben opgeleverd, zijn de directe belastingen, de in- en uitgaande regten, de waarborg, en de indirecte belastingen. Die, welke *meer* hebben geleverd, zijn de accijnsen, de posterij en de loterij. De opbrengst der accijnsen in de eerste twee maanden van dit jaar is geweest ƒ 3,331,140, tegen eene opbrengst in gelijk tijdsverloop van het vorige jaar van ƒ 2,959,123.

— Dezer dagen zijn door den minister van justitie aan alle ambtenaren van politie en justitie toegezonden de statistieke tabellen, betreffende het politiewezen over den jare 1855. Daaruit blijkt:

1) dat het totaal der aangekomen vreemdelingen verre is gebleven beneden dat van de vier vroegere jaren. Dat totaal bedroeg: in 1851 52,962, in 1852 72,392, in 1853 63,246, in 1854 76,454, thans slechts 49,496. De oorzaak hiervan is gelegen in de vermindering van het cijfer der aangekomen vreemde landverhuizers; dit was in 1851 22,990; 1852 27,654; 1853 21,925; 1854 31,117, thans slechts 7,900. Indien echter de landverhuizers buiten de berekening blijven, wijkt het cijfer der aangekomen vreemdelingen niet zoo aanmerkelijk af van de 3 vorige jaren. Opmerkelijk is echter de vermeerdering van de aanhouding van bedelaars of landloopers in de provincie Noordbrabant, welk cijfer alleen in Zuidholland en Drenthe van belang gekrompen is.

2) Dat de verhouding tusschen de bevolking der gewesten en de opgegeven misdrijven tegen personen, de volgende is: In Noordbrabant 1 op de 6492 zielen, Zeeland 1 op de 1194, Groningen 1 op de 1145, Gelderland 1 op de 959, Drenthe 1 op de 953, Zuidholland 1 op de 934, Overijssel 1 op de 864, Noordholland 1 op de 720, Limburg 1 op de 620 en Utrecht 1 op de 598 zielen. In het rijk 1 op de 957. Over het geheele rijk is in dit opzigt weder vermindering van deze categorie van misdrijven zigtbaar.

Het totaal van de waarde van het ontvreemde is, in vergelijking met het vorige jaar, gunstig te noemen. Het bedroeg toen ƒ 188,410,63½, waarvan worden afgetrokken ƒ 53,531,39½ wegens aanhouding en andere redenen. Nagenoeg ƒ 135,000 was dus in 1854 de waarde der ontvreemdingen. Thans is het totaal ƒ 116,392,50. Ook in dit opzigt geeft het verkregen resultaat in Noordbrabant bijzondere reden tot tevredenheid.

Aan het slot van de ministeriële circulaire wordt gezegd: »Uit het bovenstaande zal u blijken, dat de verkregene resultaten over het algemeen reden geven tot tevredenheid over den ijver van de ambtenaren van politie, zoowel ten praeventive, als in het opsporen van misdrijven."

— In eene op gisteren avond gehoudene vergadering in de zaal *Diligentia*, werd de spreekbeurt vervuld door mr. *Is. da Costa*. In den loop zijner voordragt herinnerde de heer *da Costa* met een enkel woord aan dr. *David Friedrich Strauss* en zijn »Leven van Jezus." Hij wees op het ongelukkig lot dat én den schrijver én zijn boek heeft getroffen. De eerste is »van zijne vrouw verlaten en door zijn volk vergeten"; het laatste wordt volstrekt niet meer geteld en is sinds lang wetenschappelijk vernietigd. Wij vestigen op dit punt daarom de aandacht, omdat de *N. Rott. Ct.* juist onder hare advertentiën de met veel ophef gestelde aankondiging brengt, dat de boekhandelaar *R. C. Meijer* te Amsterdam, »bij genoegzame deelneming ter bestrijding der kosten" eene Nederduitsche vertaling van *Strauss'* werk, in »twee dikke deelen à ƒ 8," denkt uit te geven.

De heer *Meijer*, de welbekende uitgever der geschriften waarmede de mannen van »de Dageraad" en »de Lichtstraal" hun vaderland bij voortduring beschenken, voegt er de naïve belijdenis bij, dat hij »in eene werkelijke behoefte meent te voorzien, door in een tijd van onderzoek als de onze een zoo algemeen *bekend* en zoo weinig *gekend* werk als dat van dr. *Strauss*, aan het onderzoek ook van de Nederlandsche *onpartijdige denkers* te onderwerpen." Wij vreezen, dat de edelmoedige plannen des uitgevers schipbreuk zullen lijden, en dat hier nu nog veel minder dan een twintigtal jaren vroeger, toen het werk in het Hoogduitsch verscheen, vele lezers zullen gevonden worden die daarmede eene nadere kennis verlangen te maken.

— De heer *A. A. Meijsenheijm Knipschaar*, vroeger inwoner van de residentie, thans chef van het telegraafkantoor te Batavia, heeft zijn lust tot uitvindingen en proefnemingen in de tropische gewesten niet verloren. Naar toch van daar gemeld wordt, heeft hij weder een middel aan de hand gedaan, om de telegraafiijnen te vervangen door eene geheel andere en veel minder kostbare leiding voor den electrischen stroom. Hij heeft namelijk de proef genomen met guttapercha-buizen, met water gevuld, en zag dat de stroom daarin, op vrij grooten afstand, zeer goed overkwam. Indien dit nu op zeer verre afstanden ook uitvoerbaar is, dan zou men bijv. in den grond zulke buizen of anders dikke porseleinen pijpen kunnen leggen, waardoor vooreerst eene besparing van kosten zou ontstaan, daar de palen, isolatoren, bliksemafleiders en de geleidingsdraad zeker veel meer kosten dan zulke met water gevulde pijpen; voorts kan de lucht-electriciteit of bliksem (die vooral in Indië veel schade doet aan de lijn) geene storing aan eene zoodanige leiding te weeg brengen; daarenboven zou het werk veel spoediger kunnen worden daargesteld, terwijl men eindelijk ook nog gevrijwaard is voor beschadiging door kwaadwilligheid of wilde dieren, iets waaraan men in Indië ook is blootgesteld, daar de weg niet is afgesloten. De heer *Knipschaar* heeft deze proefneming meer uitvoerig beschreven, in eene verhandeling over de telegrafie, voorkomende in den *Java Bode* van den 3den December l.l.

— Volgens berigt van de Britsche postadministratie, wordt de tweede maandelijksche dienst van de Indische landpost in de rigting van Singapore en China, welke in het laatst van 1854 was opgeheven, nog in den loop dezer maand Maart hersteld, om weder geheel op den vorigen voet te worden uitgevoerd. Deze op nieuw geopende gelegenheid zal ook tot het verzenden van brieven naar Neêrl. Indië worden benuttigd. Er zullen derhalve voortaan wederom twee gelegenheden tot verzending in de maand zijn, waarvoor de uiterste termijnen, op het vertrek uit Amsterdam, 's Gravenhage, enz. berekend, aldus bepaald zijn:

over Southampton den 2den en den 18den der maand;
over Triëst den 5den en den 21sten der maand;
over Marseille den 9den en den 25sten der maand.

De nieuwe verzending uit dit rijk over Southampton en over Triëst zal eerst in de volgende maand April beginnen, doch over Marseille zal er reeds op den 25sten Maart aanstaande eene brievenmaal vertrekken.

'S HERTOGENBOSCH, 16 Maart.

Het bevestigt zich niet alleen, dat men van plan is te Tilburg eene landbouwkundige school op te rigten, en daaraan eene industrieschool te verbinden, maar ook kan, volgens de *N. N.-Braband. Ct.*, de uitvoering van dat plan als hoogstwaarschijnlijk worden gesteld. Bereids verheugt men zich met de officieuse toezegging van de bescherming en het toezigt van hooger hand, terwijl men elken dag de officiële toezegging tot medewerking en ondersteuning te gemoet ziet van eene commissie, bestaande uit de meest deskundigen in den landbouw. Dit alles geldt echter slechts het plan der oprigting van de landbouwkundige school. De industrieschool, welke men voornemens is aan de eerste hoogst nuttige inrigting te verbinden, zal alleen dan tot stand komen en beide gestichten zullen alleen dan in Tilburg gevestigd worden, indien men zoowel bij het gemeentebestuur als bij fabrikanten die medewerking en ondersteuning ontmoet, waarmede men zich vleit.

HARLINGEN, 16 Maart.

Bij de toenemende ontwikkeling van zeevaart en handel neemt ook de bloei der wis- en zeevaartkundige school alhier jaarlijksch toe, zoodat dezen winter 120 leerlingen gratis onderwijs ontvingen, waarvan 12 zich aanboden voor het examen als stuurman. Na een nauwkeurig onderzoek voor de daartoe benoemde commissie, den 14den en 16den dezer, werden diploma's uitgereikt aan een persoon als 1ste stuurman voor de groote vaart; aan zeven als 1ste stuurlieden voor de Atlantische vaart; en aan vier als 2de stuurlieden voor de groote vaart. Allen zijn dus geslaagd en hebben daardoor bewezen hoe deze inrigting een sieraad voor deze stad en aanbevelenswaardig is wegens het daar gegeven onderwijs.

DWINGELO, 17 Maart.

Heden heeft alhier eene raadszitting plaats gehad, welker wedergade in Nederland schaars gehouden zal worden.

Het was van algemeene bekendheid, dat de jongste wethouder, dr. *J. Heppener*, als zoodanig zijn ontslag had genomen, waarom zeer velen zich op den bepaalden tijd, ten 11 uur naar het gemeentehuis begaven; de tribune was vol.

Nadat eenige, nog al zeer belangrijke zaken waren afgehandeld, werd de brief van bedanken voorgelezen.

Al aanstonds vroeg de jongste wethouder het woord en verklaarde verantwoording aan den raad schuldig te zijn, nopens de redenen, welke z.ed. tot dat besluit gebragt hadden. In eene bezadigde, doch niettemin krachtige en uitvoerige rede, welke alleen zaken en geene personen behandelde, verklaarde z.ed. dat het hem onmogelijk was, op eene onpartijdige wijze met den voorzitter de belangen der gemeente te behartigen, zonder dat zulks tooneelen ten gevolge had, waarover ieder wel opgevoed mensch zich moest schamen; dat niet ieder met dezelfde mate werd gemeten, maar wetten en reglementen op verschillende personen verschillend werden toegepast; dat de teederste belangen der gemeente op eene onverantwoordelijke wijze werden veronagtzaamd en verwaarloosd en er eigenlijk niets werd uitgevoerd, dan het tijdig beantwoorden der missive's van heeren ged. staten; al hetwelk z.ed. met eene menigte voorbeelden staafde; verklarende eindelijk geene mogelijkheid te zien in alles verbetering aan te brengen.

Nadat daarop de heer burgemeester in algemeene bewoordingen het aangevoerde voor onwaarheid verklaarde, verzocht de wethouder z.ed. achtb. zich bij zaken en niet bij personen te bepalen, — geene algemeene uitdrukkingen te bezigen, welke hij niet konde wederleggen, maar de aangevoerde daadzaken ieder op zich zelve te bestrijden, hetwelk z.ed. achtb. weigerde te doen.

Daarop ging men tot de stemming over voor eenen nieuwen wethouder, waartoe achtereenvolgens alle leden van den raad werden benoemd, doch welke benoeming niemand zich liet welgevallen, zoodat in Dwingelo thans slechts één wethouder bestaat, daar men verneemt, dat dr. *Heppener* liever als raadslid wil bedanken, dan bij voortduring belast te blijven met het wethouderschap. (*Dr. Ct.*)

GRONINGEN, 19 Maart.

Naar wij vernemen is aan onze stadgenooten, de heeren BEEKHUIS DAMSTÉ & COMP., wederom eene bekrooning ten deel gevallen wegens het door hen gefabriceerd wordende loodwit. Met de monsters van hun fabrikaat, waarvan de verdienste ook reeds was erkend op de groote tentoonstelling te Parijs, hebben zij nu geconcurreerd bij een vergelijkend onderzoek, hetwelk van wege de » académie nationale agricole, manufacturière et commerciale" te Parijs door eene jury van deskundigen heeft plaats gevonden, met het gunstige gevolg, dat aan hunnen gemagtigde in eene plegtige vergadering van gemelde academie, de tweede medaille is uitgereikt, welke nu dezer dagen door bovengenoemde fabrikanten met het diploma is ontvangen, waarin vermeld wordt, dat dezelve is uitgereikt voor de bijzondere zuiverheid van hun loodwit.

— De onzuivere opbrengst van het in de vorige week alhier gehouden declamatorium ten voordeele der algemeene armen is geweest *f* 391,50.

— In de vorige week werd van meer dan eene zijde verzekerd, dat de concessie aan de heeren DULL c. s. verleend voor den aanleg van spoorwegen in de noordelijke provinciën des rijks vervallen was wegens het verstrijken van den termijn en daarbij de hoop gevoegd, dat de Regering nu anderen in de gelegenheid zou stellen om te beproeven datgene tot stand te brengen waartoe de tegenwoordige concessionarissen schenen niet in staat te zijn. In tegenspraak met dit berigt wordt nu, uit Zwolle aan het *Handbl.* met zekerheid berigt, dat die voorloopige concessie den 1sten Maart niet is vervallen; dat men meer en meer gegronde hoop mag koesteren, dat weldra de definitieve concessie zal kunnen verleend worden, daar de stemming in het buitenland gunstiger voor deze onderneming wordt, en dat de berigten hier te lande van den heer DULL ontvangen, die sedert langen tijd in België en Frankrijk werkzaam is, het beste voor deze belangrijke zaak met grond doen verwachten.

De *Drentsche Ct.* houdt evenwel vol, dat de nadere termijn, binnen welken de heer DULL de definitieve waarborgsom moest storten, met den 1sten Maart was verstreken.

— Het kan daarom echter wel mogelijk zijn, dat de voorloopige concessie nog bestaat, wanneer n.l. de heer DULL en de zijnen wederom eene verlenging van den reeds meermalen verlengden termijn hebben weten te verkrijgen.

Een correspondent uit Zwolle van de *Amst. Ct.* laat te dezer zake de volgende verzuchting hooren: Het schijnt wel dat onze naburen de schoonste vruchten voor handel en nijverheid op onzen vaderlandschen bodem hoe langer zoo meer moeten plukken. Niet genoeg dat wij den belangrijken uit- en doorvoer reeds jaar en dag verloren hebben, moeten wij het daarenboven, helaas, lijdelijk aanzien dat rondom ons als het ware een cordon van spoorwegen getrokken wordt, gelijk thans met België, Pruissen en Hannover het geval is, die weder in aanraking zijn met het hart van Europa, ja in welks net wij naauwelijks worden opgemerkt met de Hollandsche en Rijnspoorweg, welke alleen bestemd schijnen om de handelssteden Amsterdam en Rotterdam, door onze koloniale markten, in aanraking met het Tolverbond te brengen. Maar Noord-Nederland is ook eene rijke kolonie door eigengeërfden bewoond, rijk in voortbrengend vermogen, doch het wordt inderdaad verwaarloosd, veel te lang verstoken gehouden van de verseelde middelen der gemeenschap. Zij kan noch in het fabrijkwezen, noch in den landbouw op den duur eene concurrentie volhouden. Daarom wordt het verlangen meer en meer vurig in dat noord-oostelijk deel des vaderlands, dat het gouvernement aan het goochelspel der aanvragers van concessiën voor spoor-wegen een einde make, welker doel meest zijn tijdwinst, maar aan het einde meestal blijken te zijn concessionarissen tot tijdverlies.

— Door den heer J. A. C. VOORHOEVE, te Rotterdam, is een adres ingediend aan de commissie, benoemd door de Tweede Kamer der Staten-Generaal in hare zitting van den 16den Februarij 1856, ter overweging of en in welken zin een voorstel zal worden gedaan omtrent de middelen tot bestrijding of uitroeijing van het misbruik van sterken drank.

In dat adres wordt het verderfelijke van den sterken drank krachtig uiteengezet en wordt aan de commissie in bedenking gegeven, of niet de mogelijkheid bestaat het regt van patent tot verkoop van sterken drank zoodanig te verhoogen, dat het onmogelijk wordt, immers hoogst moeijelijk, dat verkoopen van sterken drank *als bijzaak* te beschouwen; — weshalve hij verzoekt zoodanige bepalingen in de heffing van het regt van patent voor te stellen, als met zijne wenschen in het waarachtig belang van vaderland en volk zou strooken.

Uit een bij dit adres als bijlage gevoegd uittreksel uit officiële registers blijkt, dat er in Mei 1848 bestonden te Rotterdam 1211 verkoopers van sterken drank. De stad telt ruim 90,000 inwoners, 7,400 huizen, 1,211 plaatsen waar *sterke drank* verkocht wordt, 433 plaatsen waar *brood* gebakken of verkocht wordt. Derhalve op iedere 6 huizen en op iedere 75 inwoners (mannen, vrouwen en kinderen) 1 plaats waar sterke drank verkocht wordt. Er *zijn driemaal* zoo veel drankverkoopers als debitanten van brood, die eerste van alle levensbehoeften!

— De beoefenaren onzer vaderlandsche geschiedenis zullen zeker met groote belangstelling vernemen, dat de geleerde staatsraad, mr. G. GROEN VAN PRINSTERER, de hoogstbelangrijke uitgave heeft vervolgd van zijn beroemd werk: » *Archives ou Correspondance inédite de la Maison d'Orange-Nassau.*" Het eerste deel van de tweede série der archives ziet thans het licht. Het bevat 193 brieven, loopende over 15 jaren, van den 25sten Augustus 1584 tot den 29sten October 1599, en handelt over het kortstondig bewind van LEICESTER, de uitbreiding van de aristocratische magt der staten en de bevestiging van het gemeenebest door prins MAURITS. De geleerde uitgever heeft gemeend, zich bij deze brieven te moeten onthouden, van alle nadere beschouwingen, en zich alleen bepaald tot de uitgave der oorspronkelijke stukken. Evenwel geeft hij in eene uitgebreide inleiding een krachtig overzigt van den inhoud van dit deel, er vooral op wijzende, hoe nog na den dood van den grondlegger van Neêrlands vrijheid diens nagedachtenis bleef voortleven onder zijne familie en tijdgenooten, en hoe telkens op zijn raad en voorbeeld gewezen wordt, hetwelk in vele opzigten ook thans nog navolging verdient.

De president van den militieraad in deze provincie heeft ter kennis gebragt van de belanghebbenden, dat de *tweede zitting* van den militieraad, bestemd tot het onderzoeken en beslissen der vrijstellingen van de lotelingen over dezen jare, voor alle reclames, zoo gewone, als ligchaamsgebreken, zal gehouden worden in het gewone lokaal van het stadshuis te *Groningen*, als volgt:

Maandag den 23sten Maart, voor de gemeenten Hoogezand te 9 uur; Sappemeer te $9\frac{1}{2}$ uur; Slochteren te 10 uur; Noordbroek, Zuidbroek en Scheemda te $10\frac{1}{2}$ uur; Midwolde en Finsterwolde te 11 uur.

Dingsdag den 24sten, voor Winschoten, Beerta en Nieuwe Schans te 9 uur; Meeden en Muntendam te $9\frac{1}{2}$ uur; Veendam te 10 uur; Wildervank te 11 uur.

Woensdag den 25sten, voor Nieuwe Pekela te 9 uur; Oude Pekela te $9\frac{1}{2}$ uur; Bellingewolde te $10\frac{1}{2}$ uur; Onstwedde en Vlagtwedde te 11 uur; Wedde te $11\frac{1}{2}$ uur.

Donderdag den 26sten, voor Ten Boer, Loppersum en Stedum te 9 uur; Appingedam en Delfzijl te 10 uur; Nieuwolde en Termunten te 11 uur.

Vrijdag den 27sten en Zaturdag den 28sten, voor Groningen te 9 uur.

Maandag den 30sten, voor Kantens en Middelstum te 9 uur; Uskwert en Warffum te $9\frac{1}{2}$ uur; Uithuizen en Uithuizermeeden te 10 uur; 't Zandt en Bierum te 11 uur.

Dingsdag den 31sten, voor Baflo en Winsum te 9 uur; Eenrum, Kloosterburen en Leens te 10 uur; Ulrum, Adorp en Bedum te 11 uur.

Woensdag den 1sten April, voor Haren en Noorddijk te 9 uur; Aduard, Ezinge en Oldehove te $9\frac{1}{2}$ uur; Hoogkerk, Grijpskerk en Zuidhorn te 10 uur; Grootegast en Leek te $10\frac{1}{2}$ uur; Marum en Oldekerk te 11 uur.

De Engelsche staatsschuld.

Tijdens de omwenteling van 1688 was Engeland nog slechts *f* 8,303,282 schuldig, welke som het van zijne bevolking geleend had gedurende de onlusten en die bij het herstel eener gevestigde orde van zaken moest worden teruggegeven. De teruggave werd weliswaar gedurende de eerste jaren der regering van WILLEM III begonnen; doch toen werden weldra de leeningen tot een stelsel verheven; de schuld klom onder dezen vorst tot eene som van *f* 196,630,482. Bij hare troonsbestijging (1702) vond Koningin ANNA reeds eene staatsschuld van *f* 204,933,775. Gedurende hare 12jarige regering vermeerderde zij deze som met *f* 471,863,262; haar opvolger, GEORGE I, verminderde haar met *f* 15,664,062. Onder GEORGE II en in het begin der regering van GEORGE III werd zij daarentegen vermeerderd met de verbazende som van *f* 1,084,664,960; bij het sluiten van den Parijschen vrede in 1763 was Engeland reeds met eene schuld belast van *f* 1,735,817,975. Een 12jarige vrede, van 1763 tot 1775 veroorloofde dezen last te verminderen met *f* 137,522,437 en den jaarlijksche interest met *f* 2,756,100; doch de Amerikaansche vrijheidsoorlog vermeerderde het kapitaal met *f* 1,515,349,912 en den interest met *f* 63,604,200. Negen jaren vrede (1784 tot 1793) verminderden de schuld met *f* 131,268,640. In 1793 was Engeland schuldig *f* 2,991,871,700 en betaalde jaarlijks *f* 116,382,875 interest.

Gedurende den hardnekkigen oorlog tegen de omwenteling en het keizerrijk laadde Engeland eene nieuwe schuld op zijne schouders van *f* 7,518,754,287, met eene jaarlijksche rente van *f* 283,808,882.

Toen eindelijk de algemeene vrede gesloten werd, was de gevestigde schuld tot *f* 10,510,631,137 gestegen en de rente tot *f* 400,186,762.

Bij het einde des jaars 1854 bedroeg de gevestigde schuld nog *f* 9,403,000,000. Indien men bij dit cijfer het bedrag voegt der vlottende schuld ad *f* 284,000,000, dan krijgt men een totaal, nagenoeg gelijkstaande met al de overige Europesche staatsschulden te zamen.

Gedurende 23 jaren oorlogs (van 1794 tot 1816) leende Engeland alzoo jaarlijks gemiddeld *f* 456,988,962; gedurende 38 jaren vrede (van 1817 tot 1854) loste het jaarlijksch slechts *f* 21,647,622 af. Het heeft dus gemiddeld 21 jaren vrede noodig gehad, om de schulden van een enkel jaar oorlogs af te doen!

KERKNIEUWS.

KOLHAM, 15 Maart. Heden werd de vacature alhier weder vervuld door de bevestiging en intrede van onzen nieuwen leeraar, den heer J. KOOL, kand. tot de h. d. bij het prov. kerkbestuur van Friesland. De hoogleeraar P. HOFSTEDE DE GROOT, aan wien de consulent CRAMER VAN BAUMGARTEN, pred. te Scharmer en Harkstede, dit werk beleefdelijk had afgestaan, leidde hem tot ons in met eene rede over 2 Cor., 4: 6–10. De oplegging der handen geschiedde door den bevestiger, den consulent en ds. MOLTZER, van Groningen. Des namiddags aanvaardde de bevestigde zijn dienstwerk onder ons met eene rede over 2 Cor., 7: 2*a*. Moge zijn werk rijke vruchten dragen.

— Tot predikant bij de Herv. gemeente te Vleuten (zijnde eene kon. collatie) is overeenkomstig de keuze des kerkeraads, bij besluit van den 11den, benoemd de kandidaat C. W. F. WIARDI BECKMAN.

(*Ingezonden.*)

Mijnheer de Redacteur!

De waarheid bovenal. Niet alsof het van zooveel gewigt was, maar om de volle waarheid te doen kennen, houden eenige lezers der *Provinciale Groninger Courant* het niet voor overbodig u de welwillende plaatsing dezer weinige regels te verzoeken. In het bijblad dier Courant, van den 14den Maart j.l., komt een adres voor van » docenten aan de gymnasiën der noordelijke provinciën." Ligt zou men meenen, dat zoo niet allen, althans het meerendeel dier docenten, 't bewuste adres hadden geteekend. Dit is echter waarschijnlijk niet het geval: althans hebben van de acht docenten van 't Groninger gymnasium slechts drie, n.l. de rector, conrector en eerste praeceptor, het geschrift met hunne onderteekening bekrachtigd. De overigen hebben het verkieslijk geacht zich van de onderteekening te onthouden.

GRONINGEN, 20 Maart 1857.

Waterschap Hunsingo.

Bij voortduring bestaat er een gunstig denkbeeld over de waterschaps-inrigting *Hunsingo*, en strekken de pogingen om die inrigting als verkeerd te doen beschouwen als eene reden van onderzoek voor de belanghebbenden, waarbij de zaak slechts kan winnen. Ten bewijze daarvan kan dienen, dat niettegenstaande de onvermoeide pogingen van eenige door afgunst of gebrek aan doorzigt geleid wordende ijveraars, de adressen aan Z. M. den Koning tot schorsing van de daarbij bepaalde werken geringen bijval vinden, want in weerwil dat die adressen bij de huizen worden rondgezonden en aan de ingelanden als het ware worden opgedrongen, als Haarlemmerolie, Hallowaypillen of Revalenta, in weerwil der bekende ligtvaardigheid waarmede gewoonlijk aangebodene rekesten zonder naauwkeurig onderzoek worden geteekend, soms alleen op het geloof aan den colporteur welke zegt dat het rekest strekt om vermindering van lasten te erlangen, is het getal adressanten betrekkelijk gering, en zal bij onderzoek blijken, dat de meesten derzelve in den waan zijn gebragt dat er kwestie bestaat over twee plannen, en dat de adressanten zich verklaren voor het kleine plan, als het minst kostbare.

De groote meerderheid adresseert zich niet aan den Koning, oordeelende dat het ongepast zoude zijn eenigen twijfel te voeden, dat Z. M. ter gepaste tijd, het op wettige wijze tot stand gekomen reglement van Hunsingo, met de daarbij bepaalde werken, met den vereischten ernst en kracht zal helpen ten uitvoer leggen, en gewisselijk daarbij ondervinden dat de Ommelanders, hoewel vrijzinnig van aard en naijverig op hunne regten, echter boven alles prijsstellen op de naleving der wet.

Het ware te wenschen dat zoodra de koninklijke goedkeuring op het bestek der sluis te Zoutkamp zal zijn verkregen, het hoofdbestuur dadelijk van af de Zoutkamp begon te graven en bij de eerste zwarigheid over aankoop van grond, de wet op de onteigening toepaste. Hierdoor zoude de gelegenheid voor de tegenstanders zijn geopend, om langs wettigen weg de overtuiging te verkrijgen, of de Provinciale Staten hunne magt hebben te buiten gegaan of niet. Hierdoor zoude een grondslag voor de betaling van den grond ook voor anderen bestaan, en de zwarigheid zijn weggenomen dat de welgezinden minder voor hun land bedingen dan de kwalijkgezinden, en aan de oudgasten zoude de gelegenheid zijn afgesneden om spanning en ontevredenheid aan te kweeken door het verspreiden van het denkbeeld, dat de voorgenomen en in den tegenwoordigen tijd eigenlijk geen uitstel gedoogende verbetering van waterafstrooming en scheepvaart, niet wordt ten uitvoer gelegd omdat zij niet wettig zoude zijn.

No. 2.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 19 *Maart*.

NEDERLAND Werk. Schuld	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	$63\frac{1}{4}$.	
Dito Dito	» 3	»	$76\frac{5}{16}$.	
Dito Dito	» 4	»	$95\frac{7}{8}$.	
OOSTENRIJK Metalliek	» 5	»	$76\frac{3}{8}$.	
Dito 1851 en 1852	» $2\frac{1}{2}$	»	$39\frac{1}{4}$.	
Dito Nieuwe Litt. B	» 5	»	$86\frac{1}{8}$.	
Dito Nation. Metall	» 5	»	$78\frac{3}{8}$	(vast.
SPANJE Onbep. St.	» $1\frac{1}{4}$	»	$24\frac{1}{8}$.	
Dito Binnenl	» 3	»	$38\frac{1}{16}$.	
PORTUGAL	» 3	»	$44\frac{1}{4}$	(flaauw.
RUSLAND Obl. *Hope* 1798 en 1816	» 5	»	104.	
Dito Dito 1828 en 1829	» 5	»	$102\frac{7}{8}$.	
Dito bij *Hope*	» 4	»	$84\frac{3}{4}$.	
Dito bij *Stieglitz*	» 4	»	$84\frac{1}{4}$.	
N. Leening van 1855 bij *Stieglitz*, 5de serie	» 5	»	$94\frac{7}{8}$.	
Dito 6de serie	» 5	»	$96\frac{3}{16}$.	(flaauw.

LONDEN, 19 *Maart*. Consols $93\frac{3}{8}$.

PARIJS, 19 *Maart*. Fransche 3 pCt. 71,05.

AANBESTEDING en VERPACHTING.

GRONINGEN, 19 Maart. Op Maandag den 30sten dezer, des middags te 12 uur, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in deze Provincie, of, bij deszelfs afwezigheid, door een der Leden van de Gedeputeerde Staten en in het bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in het 1ste District, aan het Lokaal van het Provinciaal Bestuur te *Groningen*, worden aanbesteed:

Het herstellen en onderhouden van de localen en meubelen van het provinciaal geregtshof en de arrondissements-regtbank te Groningen, van af de goedkeuring der aanbesteding tot ultimo December 1859; en zulks bij enkele inschrijving, over de drie onderhoudsjaren, *in ééne som*, waarvan de aanwijzing in loco zal plaats hebben den 7den dag vóór de aanbesteding, terwijl voorts nadere informatiën te bekomen zijn bij den hoofd-ingenieur C. BRUNINGS en den ingenieur A. L. DE BRUYN KOPS, beide te *Groningen*.

Voorts zal op dien dag aldaar mede worden verpacht:

De ontvangst der tolgelden op den weg van Appingedam over Farmsum, Weiwert, Oterdum, Termunten en Woldendorp tot de Oostwolderpolderzijl, benevens den weg, *verbindende genoemden weg met den grindweg der gemeente Nieuwolda en wel aan den tolboom te Woldendorp, met de daarbij behoorende woning en gronden*, van den 1sten Mei 1857 tot den 1sten Mei 1859; en zulks bij inzetting en opbod, aan den meestbiedende en laatstverhoogende, bij het uitgaan van waslicht, voor de jaarlijksche som, waarvan de vereischte inlichtingen vóór de verpachting, bij den hoofdingenieur van den waterstaat te *Groningen* te bekomen zijn. Het bestek en de voorwaarden liggen op de gewone plaatsen ter lezing.

Zaturdag j.l. had in het verlaatshuis te Ommelanderwijk de verhuring plaats van het tolhek, staande aan den grindweg aldaar, en is huurder geworden H. ZEVEN, voor *f* 355 in het jaar.

— Bij de gisteren te Vries gehoudene aanbesteding van een gedeelte der graafwerken van het kanaal van Assen naar Groningen, zijn de volgende inschrijvingen ingekomen: op het eerste en tweede gedeelte, van H. B. HARKEMA te Warfhuizen, voor *f* 27,900 en van A. KOOPS, te Assen, *f* 23,290. Op het geheel waren 5 biljetten ingekomen, als: F. v. D. MEER, te Groningen, voor *f* 71,100; J. J. v. TIENHOVEN, te Werkendam, *f* 70,600; A. KUMMAN, *f* 64,600 en T. S. SCHAAFSMA, *f* 57,490, beide te Blokzijl; H. M. WINTERS, te Assen, *f* 47,950. Daar de laagste inschrijving nog boven de begrooting was, is het werk nog niet gegund.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 17 Maart, *Remmersen* Vr. Martha, Passages.

TEXEL 16 Maart, *Hazewinkel* Zeeland, *van Hees* Jan van Schaffelaar en 17 *Grivel* Nehalennia, Batavia; *Scherpbier* Argo, Smirna.

HELVOET 16 Maart, *van Megchelen* Arlequin, Batavia; *Meermans* Amerika, Tjilatjap; *Boer* Jan van Harwegen, Cagliari; *Manneken* Kleinkinderen, Cadix; *van Eijk* Adriana Francisca, Hartlepool.

BROUWERSHAVEN 16 Maart, *van Bruggen* Koning en Vaderland, Banjoew.; *Popken* Catharina Wilhelmina, Rott.

VLISSINGEN 14 Maart, *de Vos* Beurs van Rotterdam, Callao.

HONG KONG 15 Jan., *Suyck* Anna Elisabeth, Hartlepool; — 17 *Wils Browning* Klaziena, Rott.; — 18 *Kikkert* Proteus, Bangkok.

AKYAB 26 Jan., *Kluin* Juno, Singapore.

RIO DE JANEIRO 2 Febr., *Dijkema* Broedertrouw, Bahia.

NORTH SHIELDS 13 Maart, *Klein* Jonge Rieka, Harlingen.

GRIMSBY 13 Maart, *Veldhuis* Prov. Overijssel, Amst.

HAMBURG 15 Maart, *Pekelder* Berendina, Bremerhaven.

BERGEN 3 Maart, *Mooi* Tressina, Newcastle.

Vertrokken.

AMSTERDAM 16 Maart, *Carst* Tweelingzusters, Batavia; *de Groot* Fosca Helena, Newyork; *Legger* Courier, aventuur; — 17 *Uitermark* Zwaluw, Napels; *Korte* Hendrika Margaretha, Bordeaux; *van Dijk* Maria Catharina en *Buining* Magdalena, Liverpool; *Kuper* Gesina en *Dokman* Gesina Wilhelmina, Newcastle; *Bossinga* Ceres, Dantzig; *Kruisinga* Vrouw Reina, Hamburg.

VLIE 13 Maart, *van Reen* Vereeniging, Zweden; *de Jong* Roelfina, Noorwegen; *de Groot* Twee Gebroeders, avontuur.

VLISSINGEN 13 Maart, *Koning* de Haven, Lubeck; *Blouw* Gesina, Rostock; *Boiten* Catharina Elisabeth, Hamburg.

HONG KONG vóór 28 Jan., *Kramer* Christina, Havana; *Tonjes* Everdina Elisabeth, Macao; *Kuiper* Euterpe, Bat.

GENUA 10 Maart, *Meijer* Zeevaart, Cette.

BREMERHAVEN 14 Maart, *Bakker* Johanna Elisabeth, Genua; *Tappe* Wesselina Engelina, Londen; *Bultje* Eemstroom, Malaga; *Huges* Anna Catharina, Engeland; *Geltes* 2 Gezusters, Groningen; *de Boer* Eendragt, n. zee.

TONNINGEN 7 Maart, *Emmelkamp* Annechina, Hamburg; — 9 *Gerritsma* Jonge Gerrit, Engeland; — 12 *Valomstra* Alida, Schiedam; *Swiers* Jonge Timen, Leith; — 13 *Oldenburger* Minerva, St. Malo.

In lading.

BORDEAUX 13 Maart, *Kolle* Jeanne Marie, Antwerpen.

LONDEN 13 Maart, *van Dijk* Eva Hinderika, Stettin; *Kars* Roelfina, Petersburg; — 14 *van Leeuwen* Noordhorn, Rio de Janeiro.

Zeilklaar.

LONDEN 14 Maart, *Ploeg* Jacoba Christina, Harlingen.

DELFZIJL, 15 Maart. Vertrokken 12 Maart, *Barghoorn* Vr. Trijntje, Emden; *van Wattum* Jantina Hinderika, *Leeuw* Anna Cornelia, *Pietersen* Elisabeth, *Jager* Geerdina, *Ligger* Geerdina, *Kraan* Vriendschap, *Middel* Bouwina, *Kraan* Alida, *Bleema* Wubbegiena Ilbina, *Oostra* Margaretha Hillechiena en *Riepma* Agatha, alle 12 n. Noorwegen; — 13 *Mink* Hoop op Zegen, Emden; *Joosten* Hinderika, Hamburg; — 14 *Stamhuis* Maria Edina, *de Jong* Jantiena Engelina, *Edema* Geziena Margaretha, *Pot* de Hoop, *Pot* Renske, *Middel* Trijntje Doornbos, *Taaij* Geziena Ida, *Mooi* Onderneming, *van Bijssum* Geziena, *Kuperus* Alida, *Scherphuis* Hillechiena, *Schelts* Catharina en *Albers* Geziena Helena, alle 13 n. Noorwegen; *de Boer* 4 Gebroeders, Engeland; *Bos* Elisabeth, Bremen.

OOSTMAHORN, 18 Maart. Vertrokken den 13den, *v. d. Meulen* Hillegonda Maria, v. Dockum en 17 *Huges* Johan Gerard, v. Zoltkamp, beide n. Noorw.; *Janknegt* Kooph. en Zeevaart en *Bartels* Gezina, n. Hull, 18 *Coerkamp* Elisab. Helena, n. Glouchester, *Dijkstra* Gezina Harmina, *Waterborg* Karsina, *Meijer* Geertina, *Pluktje* Harm. Hindr., *Bakker* Reenna en *Hoekstra* Anna, n. Londen, *Stutvoet* Annechina Harmina, n. Bayonne, *v. Sluis* Tjakiena, n. Southampton, *Kramer* Annette Cath. en *Bol* de Vr. Martha, n. Harwich, alle 13 v. Gron.; *Kramer* Rensina, v. Amersf. n. Koppenh.; *Alberts* Twee Gebroeders, v. Muiden n. Bremen; *Dost* Eltiena, v. Harderw. n. Altona.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

HELVOET 17 Maart, *v. d. Sloot* Wilhelmina, Messina.

ZIERIKZEE 16 Maart, *v. Oppen* Alcor, v. Bat. n. Rott.

MEMEL 18 Maart, *Kroon* Cornelia, Rendsburg.

FALMOUTH 14 Maart, *Janssonius* Pelikaan, Konst.; *Lever* Hendr., Sevilla.

LONDEN 18 Maart, *Visser* Willem Ernst, Odessa.

PLYMOUTH 15 Maart, *Potjer* Twee Corn., Rio-Jan.; met schade.

DARTMOUTH 15 Maart, *Sap* Johanna Jacoba, v. Lond. n. Bilbao; lek en met verlies van verschansing.

BELFAST 13 Maart, *Bragt* Broederschap, Rott.

LIVERPOOL 16 Maart, *Potjewijd* Agatha Geertr., Santander.

FOWEY 13 Maart, *Noordhoek* Argus, v. Pentowan n. Dordr.

NAPELS 9 Maart, *de Jonge* Annech., Cadix.

CADIX 25 Febr., *Teensma* Jonge Brechtus, Amst.; — 27 *Flik* Monnikendam, San Lucar.

AMOY 31 Dec., *v. Eyk* Adm. Zoutman, Hongk.

ST. HELENA 11 Jan., *de Haan* Dina, v. Macao n. Havana; — 17 *Giezen* Koning Willem II, v. Moulm. n. Falm.; — 27 *v. Wijngaarden* Rembr. v. Rhijn, v. Banj. n. Amst.; hebben de reis voortgezet.

Vertrokken.

TEXEL 17 Maart, *Sandberg* Bellatrix, Bat.; *Mehlenberg* Livorno Packet, Liv.; *Mets* Verwacht., Sevilie; *v. d. Wall* Alida Cath., Lisb.; *de Jong* Cath. Corn., Santander; *Puister* Industrie, Bordeaux; *Stenger* Gezina Margar., Nantes; *Lovius* Waakzaamh., Lond.; *Wolthekker* Elisab. Ruardi, Jersey; *Wilmink* Herm. Wilm., Cardiff; *Mellink* Waal-Stroom, Liverp.; *Loman* Zeldenrust, Newc.; *Meijboom* Fred. Hendrik en *Doewes* Harmonie, Engel.; *Legger* Courier, *Borst* Johanna en *Vos* Cornelia, avont.; — 18 *Stenger* Gezina Margr., Nantes.

HELVOET 17 Maart, *van Hees* v. d. Palm, Bat.; *Tolner* Zeemeeuw, Nantes; *Ouwehand* Volharding, *Brambergen* Twee Gebroeders en *Steffens* Willem, Dantz.; *Wolthekker* Sophia Klasina, Stettin; *Vernes* Merwestroom, Bergen.

MAASSLUIS 17 Maart, *Kemper* Cathar., Newc.; *Paap* Adriana, Elseneur; *Veenhuizen* Bougina Lammech., *Visser* Maria, *Boer* Vriendschap en *Walker* Maria, avont.

GRAVESEND 16 Maart, *ten Cate* Cornelisz., Rio-Jan.

SUNDERLAND 14 Maart, *Bok* de Hoop v. Capelle, Singap.

TRIEST 12 Maart, *de Boer* Wilhelm. Henr., Amst.

SINGAPORE 23 Jan., *Vos* Helvoetsluis, Akyab.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 13den tot en met den 19den Maart 1857 zijn te *Groningen* geboren 18 zoons en 17 dochters; gehuwd 1 paar; overleden 6 ouden en 10 jongen.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.

Tarwe: 159 ℔ Ris *f* 345, *f* 347, 158 ℔ dito *f* 335, 161 ℔ Hoogl. Kl. voor *f* 380, *f* 385.

AMSTERDAM, 18 *Maart*. Tarwe bij gerijven in een doen: 129 ℔ n. witb. Pools. *f* 430; 127 ℔ j. b. dito *f* 366; 131 ℔ n. Rijn *f* 362; 127, 128 ℔ n. Gelders. *f* 330, *f* 335. — Rogge zonder handel. — Gerst ruim prijsh.: 102 ℔ Vriesche Winter *f* 187.

Koolzaad aangenamer; Haarlemmermeer *f* $18\frac{1}{4}$ per mud. — Lijnzaad in een doen: 112 ℔ Odessa *f* 425; 114, 115 ℔ Berdianski *f* 435. — Raapolie dadelijk en op levering in een doen: op 6/w. *f* 53,50; vlieg. *f* 52; Mei *f* 50,50 à *f* 50,75; Sept. *f* 46,50—*f* 46,50 à *f* 46,75; Oct. *f* 46,25—*f* 46,25 à *f* 46,50; Nov. en Dec. *f* 46,25. — Lijnolie dadelijk vast, op levering met weinig handel niet williger: op 6/w. *f* 44,25; vlieg. *f* 43; April *f* 42,75; Mei *f* 43. — Hennepolie op 6/w. *f* 50,25; vlieg. *f* 49.

LONDEN, 16 *Maart*. De graanmarkt was heden matig voorzien van inl. Tarwe, die van iets betere gesteldheid bleek te zijn dan in de laatste tijden; de goede soorten bedongen de notering van l.l. Maandag, doch het meerendeel bleef onverkocht. Vreemde vond geen aftrek, zoodat men in eenige verlaging zoude hebben moeten bewilligen om op te ruimen. Gerst ferm op de vorige prijzen. Boonen en Erwten bij weinig aftrek onveranderd. Haver lusteloos.

Van den 18den. Granen zonder handel met weinig toevoer.

VEEMARKTEN.

LONDEN, 16 *Maart*. De aanvoeren van horenvee en schapen van het vasteland gedurende de afgeloopene week waren matig. Bij het tolkantoor zijn aangegeven: 322 ossen en koeijen, 28 kalveren en 1204 schapen. De voorraad van vee ter markt van heden was zeer matig, doch de kooplust ook flaauw, zoodat de prijzen eene neiging tot daling hadden. De berigten van het land melden dat eene ziekte onder de schapen heerscht; de veeartsen schrijven haar toe aan een te kwistig gebruik van guano op het land. Het aantal runderen ter markt van heden bedroeg 3366 stuks en dat van schapen omstreeks 17,000 stuks.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 18 *Maart*.

Nederl. Werkel. Schuld 2½ pCt. 63¾; Dito Dito 3 pCt. 76¼; Dito Dito 4 pCt. 95¾. — SPANJE, Onbep. Stukken 1¼ pCt. 24$\frac{11}{16}$; Dito Binnenl. 6/m. 3 pCt. 38; Dito Buitenl. 85 £ 3 pCt. 42. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 45. — RUSLAND; Oblig. bij Hope en Co. 1798 en 1816 5 pCt. 104⅛; Dito bij Stieglitz, 1855, 6de serie, 5 pCt. 96⅜. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 76⅜; Dito Dito 2½ pCt. 39⅜; Dito rente Amsterdam, 1854, 5 pCt. 86⅛; Dito Nationale Metalliek 5 pCt. 78¼. — MEXICO, Onbep. Stukken 3 pCt. 23.

ADVERTENTIEN.

Het **ETHNOLOGISCH KABINET** bij de **Maatschappij van Land- en Tuinbouw *de Marne***, gevestigd te *Wehe*, heeft dezer dagen eene aanmerkelijke uitbreiding ondergaan, door het zoo aanzienlijke als kostbare geschenk van Z. Exc. den Heer Mr. A. J. DUMAER VAN TWIST, *oud-Gouverneur-Generaal van Neêrlandsch Indië*, bestaande in Wapens, Kleedingstukken, Landbouwgereedschappen, Vlecht- en Mandwerk, Versierselen, Houtsoorten, Modellen, enz., enz. Wij kunnen dan ook niet voorbij, den belangstellenden Gever daarvoor onzen **openlijken dank** toe te brengen, en onze Ingetenen aan de goedgunstige medewerking van een iegelijk aanbevelende, zal ook zelfs het geringste, dat men ten behoeve daarvan mogt willen afstaan, met erkentelijkheid worden aangenomen.

WEHE, 15 Maart 1857.

TH. F. UILKENS.

SCHOUWBURG TE GRONINGEN,

op **Zaturdag den 21sten Maart**, tot **zekere en finale sluiting van het Tooneel** en ten **voordeele** van

Mej. VAN DER VANG HARTLOOPER.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Ondertrouwd:

Dr. L. ATZEMA FOLMER
en
L. VAN DER TUUK.

MIDDELBERT, 17 Maart 1857.

*** Bevallen van een' *ZOON* A. BUINING—BLOUW.
GRONINGEN, 18 Maart 1857.

*** Bevallen van een' ZOON S. GROENENDAL, Echtgenoot van

A. F. RASKER.

Bij GRONINGEN, 18 Maart 1857.

*** Heden overleed, na eene hevige ongesteldheid, in den ouderdom van ruim *vier* jaar, ons geliefd oudste Zoontje JAN. Zwaar treft ons deze slag; doch het vaste vertrouwen, dat ons Kindje thans wordt opgevoed door den *Besten Vader*, doet ons ook *nu nog* dankbaar zijn. Wat God doet, is zeker welgedaan.

LEEUWARDEN, 9 Maart 1857.

H. CREMER.
A. C. E. DE BOER.

*** Heden overleed ons lief aanvallig jongste Zoontje JACOBUS MARIUS, in den jeugdigen leeftijd van 2¼ jaar.

LEEUWARDEN, 13 Maart 1857.

JACs. ZEPER.
M. F. P. ZEPER,
WALLER.

*** Heden overleed te *Zuidbroek*, na eene ziekte van eenige dagen, mijne geliefde Schoonmoeder GEESKE EPPES EDZES, Wedw. L. H. KLOOSTERBOER, in den ouderdom van ruim 80 jaren.

MUNTENDAM, 15 Maart 1857.

A. H. EDZES,
Wedw. E. L. KLOOSTERBOER.

*** Heden morgen omstreeks zeven uur overleed, aan de gevolgen eener langdurige ziekte, mijn' geliefde oudste Zoon DAVID HARMS VAN IKEMA, in den ouderdom van tweeëndertig jaren en bijna acht maanden. Geduldig was zijn lijden, zacht en kalm zijn uiteinde.

Zwaar valt mij als Moeder deze slag, daar ik aan hem, om zijn braaf en opregt gedrag en wandel, zoo veel verlies.

PIETERBUREN, 15 Maart 1857.

M. D. HUNINGA,
Wedw. K. VAN IKEMA.

*** Heden overleed, tot onze bittere droefheid, ons geliefd eenigst Dochtertje HINDERIKA, in wier bezit wij ons slechts zes maanden mogten verheugen.

GRONINGEN, 17 Maart 1857.

J. DE JONGH.
S. DE JONGH,
geb. DREWES.

Eenigste kennisgeving.

*** LEEUWARDEN, 17 Maart 1857. Heden overleed, in den ouderdom van vijf jaren en bijna drie maanden, CATHARINA, teergeliefd Dochtertje van *Jhr. Mr.* J. E. VAN PANHUIJS en Vrouwe A. M. C. VAN PANHUIJS, geb. ALBERDA VAN EKENSTEIN.

Vervolg der Verkooping van BOEKEN,

ten Huize van **R. J. SCHIERBEEK**, in de **Guldenstraat**, op HEDEN en volgende dagen, telkens des AVONDS te **5½** uur.

*** Door **C. ZWAARDEMAKER**, te *Haarlem* is uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

HET VERGAAN
VAN DE
Golden Mary

door ***CHARLES DICKENS***.

Prijs 75 cts.

Werken
VOOR
VERMINDERDEN PRIJS.

***P. C. HOOFT*, Nederlandsche Historien**, 5 dln., met Aanteekeningen van *Dr. W. HECKER*. Prijs [*f* 12,50] ***f* 5.00.**

***CURRER BELL*, Jane Eijre, of het leven eener Gouvernante**, 2 dln. Prijs [*f* 5.80] ***f* 2.50.**

***T. F. UILKENS*, Losse Verhalen, uit het dagelijksch leven ontleend.** Prijs [*f* 2.80] ***f* 1.00.**

***J. VENEDEY*, Eene Badkuur in het Zuiden van Frankrijk.** Geschiedk. en plaats. herinneringen, 2 dln. Prijs [*f* 5.80] ***f* 2.50.**

***A. G. BRUINSES*, Uit het Leven.** Schetsen en Beelden. Prijs [*f* 1.50] ***f* 0.40.**

—— Tafereelen uit de Geschiedenis van de stichting en vestiging der Christelijke Kerk. Prijs [*f* 3,75] ***f* 1.50.**

—— Schetsen uit het Christelijk Leven in de drie eerste eeuwen der Kerk. Prijs [*f* 1.50] ***f* 0.50.**

Bovenstaande werken zijn voor den daarbij gevoegden verminderden prijs bij de meeste Boekhandelaars verkrijgbaar gesteld. De Uitgevers twijfelen niet, of velen zullen zich deze gelegenheid ten nutte maken, om voor eene betrekkelijke kleinigheid zich deze genoegzaam bekende werken aan te schaffen.

*** De Boekh. **M. C. A. CAMPAGNE**, te *Tiel*, heeft op *heden* uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

DE VRAAGBAAK VOOR
BURGER EN KOOPMAN,

bevattende voorschriften van bijna alle Acten en Overeenkomsten in Burgerlijke en Handelszaken, met opheldering Aanmerkingen, opgaven van verschuldigde Zegel- en Registratieregten, enz. Eene **PRACTISCHE HANDLEIDING**, om in het burgerlijk leven alle voorkomende onderhandsche Stukken zonder behulp van deskundigen, zelf te kunnen opmaken, door ***W. DE GELDER***, *Oud-Inspecteur der Registratie*. Prijs *f* 1.

De Burger of Koopman, die zich dit Boek aanschaft, zal in vele gevallen het advies of de hulp van Zaakwaarnemer, Notaris, Advokaat, of Procureur kunnen ontberen, daar er bijna geen stuk in de Burgerlijke of Handelswereld voorkomt, waarvoor men in dit werk niet de Modellen of Formulieren aantreft. Het is letterlijk **voor iedereen onmisbaar**, en de Gulden, dien men voor den aankoop besteedt, zal aan den bezitter menigen Gulden besparen.

COMMISSARISSEN, belast met het beheer des **KUNSTWEGS** van *WINSCHOTEN* naar de *HANNOVERSCHE GRENZEN*, gedenken, onder nadere goedkeuring, op VRIJDAG den 27sten Maart 1857, des namiddags te 4 uur, in het GEMEENTEHUIS te *Beerta*, in het openbaar aan te besteden:

Het gewoon ONDERHOUD des KUNSTWEGS en TOEBEHOOREN, over de drie eerstvolgende jaren, van af den 1sten Mei 1857, volgens Bestek, hetwelk op de gewone plaatsen ter lezing voorligt.

Commissarissen voornoemd:
C. J. ONNES, *Voorzitter*.
PLAAT, *Secretaris*.

*** Ten overstaan van Mr. **J. H. GEERTSEMA**, Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG den 25sten Maart e.k., ten Huize van den Kastelein TEN HAVE, aan de Groote Markt te *Groningen*, des avonds te 7 uur, publiek ter verkoop worden aangeboden:

I. Eene groote ruime HEEREN BEHUIZING met grooten TUIN, afzonderlijk verhuurd wordende WONINGEN, ruime STALLING en KOETSHUIS, staande en gelegen aan de Vischmarkt te *Groningen*, in eigendom toebehoorende aan de Erven van Mevrouw de Weduwe WIJCHGEL VAN SCHILDWOLDE; en zulks in drie afzonderlijke Perceelen, waarvan de naauwkeurige omschrijving ten Kantore van den Notaris ter inzage voorligt.

II. Drie VROUWEN ZITPLAATSEN in de Martinikerk te *Groningen*, zijnde de nos. 158, 159 en 160.

III. Eene netbetimmerde KOOPMANS BEHUIZING, in de Brugstraat te *Groningen*, Letter G no. 208, waarin thans eene **APOTHEEK** is gevestigd, door den Heer P. J. DAMSTÉ bewoond.

Te aanvaarden Perceel I en II den 1sten Mei en Perceel III den 1sten November 1857.

Te bezien Perceel I daags vóór en op den Verkoopdag, Perceel III op den Verkoopdag van 10—4, op BEWIJZEN VAN TOEGANG, ten Kantore van den Notaris verkrijgbaar, voor zooverre Perc. I betreft tegen betaling van **25 Cent**, ten **voordeele** der **Algemeene Armen.**

J. H. GEERTSEMA, C.z.,
Notaris.

*** Ten overstaan van Mr. **C. DE RANITZ**, Notaris te *Groningen*, zal, op MAANDAG den 30sten Maart 1857, des voormiddags te 10 uur en vervolgens, vóór en in de Behuizing door wijlen Mevrouw de Douairière den H. W. Geb. Heer W. J. QUINTUS bewoond geweest, te *Groningen*, in de Oude Ebbingestraat, Westzijde, publiek worden verkocht:

Eene **zeer aanzienlijke INBOEDEL**, bestaande uit **wel geconserveerde fraaije gebeeldhouwde en andere MAHONIE-, EIKEN- en VREEMDHOUTEN MEUBELEN**, als: CANAPÉ'S, SECRETAIRE, COMMODES, KABINETTEN, SPIEGEL-, SPEEL- en ANDERE TAFELS, STOELEN met verschillende Zittingen, een fraai **KAMERGARNITUUR** van 2 CANAPÉ'S en 20 STOELEN met fijne roode Trijpen Zittingen en Ruggen, LEDEKANTEN, KLEER- en BOEKENKASTEN, LINNENPERS, MANGEL, onderscheidene soorten van SPIEGELS', SCHILDERIJEN, waaronder in **Olieverf**, 2 fraaije VERGULDEN KAMERKROONEN, 3 DITO PENDULES en KANDELABRES, LAMPEN, KAGCHELS, ZIJDEN-, DAMASTEN- en andere STATIE- en GLASGORDIJNEN, uitmuntende VLOERKLEEDEN, CARPETTEN, LOOPERS, best BEDDEGOED, ENZ.; PORSELEIN, KRISTAL, GLAS- en AARDEWERK, waaronder een **TAFELSERVIES** met BLAAUWE RANDEN; voorts KOPER-, TIN-, IJZER-, BLIK-, AARDE- en VAATWERK; benevens een partijtje **fijne** en **ordinaire WIJNEN** en hetgeen meer zal worden gepresenteerd.

Te bezien op ZATURDAG bevorens, van 10—4 uur, op BEWIJZEN VAN TOEGANG, te bekomen tegen betaling van **10 Cents**, ten voordeele van de **algemeene Armen** der Gemeente *Groningen*, ten Kantore van

Mr. C. DE RANITZ, *Nots.*

Houtboeldag,

ten verzoeke van G. W. HOLTMAN, op ZATURDAG den 21sten Maart 1857, des namiddags te één uur, ten Huize van L. UDEMA, te *Kloostertil*, van:

700 KISTPLANKEN, een groote partij STELHOUTEN, SCHAMELS, DISSELBOOMS, PLOEGBOOMS, SPEEKEN, VELGEN, ENZ.

B. HAITZEMA VIETOR, *Notaris.*

*** Mr. **M. DE MUINCK**, Notaris te *Grijpskerk*, gedenkt, ten verzoeke van en op de Boerenplaats, bewoond door HIJLLE BOERSMA, Landbouwer onder *Oostwold*, op WOENSDAG den 25sten Maart 1857, des namiddags precies te één uur, publiek, op gewone Boelgoeds-Conditiën, te verkoopen:

19 stuks HORENVEE, 2 PAARDEN, eene CHAIS, BOERENWAGENS, PLOEG, EIDE, eene KERN met koperen Hoep en verdere BOEREN- en MELKGEREEDSCHAPPEN, eene BOOT, alsmede **HUISMEUBELS.**

*** Mr. **M. DE MUINCK**, Notaris te *Grijpskerk*, gedenkt, ten verzoeke en op de Boerenplaats van de Wedwe PIETER JANS BANSEMA, Landbouwersche op *IJKEMAHEERD*, onder *Oldehove*, op DONDERDAG den 26sten Maart 1857, des namiddags precies te één uur, publiek, op gewone Boelgoeds-Conditiën, te verkoopen:

25 stuks HORENVEE, 6 PAARDEN, 40 SCHAPEN, BOERENWAGENS, PLOEGEN, EIDEN, AARDKARREN en verdere BOEREN- en MELKGEREEDSCHAPPEN.

*** Mr. **M. DE MUINCK**, Notaris te *Grijpskerk*, gedenkt, ten verzoeke van TJEERD S. DIJKSTRA, Landbouwer te *Visvliet*, en Kinderen, op de Boerenplaats C no. 70, te *Visvliet*, op DONDERDAG den 9den April 1857, des morgens precies te elf uur, publiek, op gewone Boelgoeds-Conditiën, te verkoopen:

35 stuks best HORENVEE, 5 PAARDEN, waaronder drie makberedene CHAISPAARDEN, 7 SCHAPEN, 2 oude VARKENS; voorts een FAËTON, CHAIS, BOERENWAGENS, PLOEGEN, EIDEN, AARDKARREN, DORSCHBLOK, LANDROL, eene KERN met KOPEREN HOEPEN, KOPEREN MOLDEN, KOPEREN EMMERS, DITO KAASKETEL en verdere BOEREN- en MELKGEREEDSCHAPPEN; alsmede **HUISMEUBELS.**

BOELDAG,

op DONDERDAG den 26sten Maart 1857, te 2 uur, ten verzoeke en aan de Boerenplaats van den Landbouwer EEFKE VAN DER MOLEN, te *Garmerwolde*, van 16 HORENBEESTEN, 4 PAARDEN (waaronder 2 Ruinen van 6 en 7 jaar, bereden voor alle Tuigen), 12 SCHAPEN, 1 vet VARKEN, eene partij STROO, ENZ.

J. H. GLAS.

*** Mr. **A. MUNTINGHE CLEVERINGA**, Notaris te *Appingedam*, zal, ten verzoeke van den Heer J. T. HOUTMAN, op DINGSDAG den 31sten Maart 1857, des namiddags te vijf uur, ten Huize van P. T. WIERSUM, bij *Appingedam*, op **zeer aannemelijke voorwaarden**, publiek verkoopen:

Het **NEDERLANDSCH KOFSCHIP**, genaamd ***BERENDINA***, groot 125 Tonnen, thans liggende bij de Werf van den Heer H. VAN DER WERF, te *Appingedam*, alwaar hetzelve drie dagen voor en op den dag van Verkoop kan worden bezigtigd.

De INVENTARIS der OPGOEDEREN en TOEBEHOOREN, alsmede de VOORWAARDEN van Verkoop, liggen ter lezing ten Huize van Verkoop en ten Kantore van

Mr. A. MUNTINGHE CLEVERINGA.

STOOM-HOUTZAAGMOLEN EN OLIEMOLEN.

Eerlang zal in de Provincie *Friesland* in het openbaar worden verkocht: eene **STOOMFABRIJK**, ingerigt voor **OLIEMOLEN** en **HOUTZAAGMOLEN**, met een betimmerde WOONHUIZING, bijbehoorende KNECHTSWONINGEN, ENZ., waaromtrent inmiddels nadere informatiën zijn te bekomen bij den Heer A. WIERSMA, in de *Schrans*, onder *Huizum*.

Te KOOP of te HUUR:

Eene **BEHUIZING** in de Carolieweg, zijnde eene **SMEDERIJ**, thans bewoond door A. REESE; te bevragen bij H. J. NINTEMAN, *Mr. Smid*, bij de Draaibrug.

TE HUUR,

voor eene KLEINE HUISHOUDING zonder KINDEREN: eene gezonde en aangename **WONING** met gebruik van een **TUIN**. Adres, franko, den Heer A. A. VOGEL, in de N. Ebbingestraat.

Onderwijs.

De **SCHOOL** van ***H. LOFVERS MEIJER***, wordt met **den 1sten Mei aanstaande *verplaatst*** van uit de OUDE EBBINGE- naar de **HADDINGESTRAAT**, Letter F, no. 99.

*** Op den 10den dezer is door ons gelezen eene ADVERTENTIE in de *Provinciale Groninger Courant*, waarin de ONSCHULD van **IJ. J. VEENSTRA**, Afgescheiden Leeraar te *Sappemeer*, en den **KERKERAAD** van die Gemeente door KERKVISITATORES wordt betuigd.

Of de Kerkvisitatores alles onderzocht hebben, wat tot die zaak betrekking heeft, om het een en ander zoo gaaf weg te kunnen getuigen, laten wij aan hun eigen oordeel en gewisse.....

Wij gelooven van ganscher gemoede, dat de **strikte eerlijkheid** van **LEERAAR en KERKERAAD** er geen Schuld aan heeft, dat bij het inzamelen van ferme Collecten en bijzondere giften het FINANCIEEL van KERK en PASTORIJ in korte jaren zoo verbazend is achteruit gegaan.

Q.

WAGENMAKERSKNECHTEN,

die dadelijk of met Mei aanst. WERK verlangen, vervoegen zich te *Winschoten*, bij den Rijtuigfabrikant H. WELP.

Cibaria Saluberrima,

IN PLAATS VAN

REVALENTA ARABICA.

De **CIBARIA** is het BESTE VOEDSEL voor jonge Kinderen en zwakke Menschen. Zij werkt spoediger, is smakelijker en veel goedkooper dan DU BARRY'S **Revalenta**, en heeft velen reeds hare heilzame krachten getoond. Zij wordt afgeleverd in **blikken bussen**, inhoudende: 12½, 25 en 50 Ned. Looden, voor 45 Cts., 80 Cts. en *f* 1,50; de Prima voor 75 Cts., *f* 1,40 en *f* 2,50; te *Appingedam* bij den Heer A. B. BOUWES; te *Veendam* bij den Heer J. E. SCHOLTENS; te *Groningen* bij den Heer R. T. TIDDENS; verder in de bekende Depôts en aan het MAGAZIJN te *'s Gravenhage*, bij den Fabrikant J. A. VAN WIJK.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen*,

Maart 1857.

DAGEN.	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER.			VOCHTIGHEIDS-TOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
8	749,41	744,11	742,56	3,5	2,0	2,5	0,92	0,95	0,93	Z.Z.W.	Z.W.	W.	betrokken.	sneeuw.	betrokken.
9	743,97	743,96	752,74	0,0	0,6	-0,4	0,92	0,96	0,90	„	N.N.W.	N.t.W.	bewolkt.	sneeuw.	betrokken.
10	758,76	759,76	760,16	-1,3	0,0	-2,2	0,95	0,96		N.	N.	N.O.	betrokken.	bewolkt.	bewolkt.
11	760,65	759,37	760,34	-4,7	-0,6	-1,8				W.	W.	N.N.W.	bewolkt	betrokken.	betrokken.
12	759.66	759,89	760,75	0,4	2,0	1,9		0,92	0,98	W.Z.W.	Z.W.t.W.	Z.W.t.Z.	betrokken.	„	„
13	760,73	758,99	757,15	-1,2	3,0	1,3		0,90	0,91	„	Z.Z.W.	Z.t.W.	mistig.	„	helder.
14	749,69	746,33	743,82	0,8	4,1	6,3	0,86	0,92	0,92	Z.	Z.	Z.Z.W.	betrokken.	regen.	betrokken.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.